

REVISTA PRESEI

BULETIN SĂPTĂMÂNAL AL DIRECȚIUNII PRESEI ȘI INFORMAȚIILOR
DIN MINISTERUL AFACERILOR STRĂINE

Nr. 22—23.

Joi, 18 Iunie 1936

S U M A R :

I. PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

	Pag.		Pag.
a) DINASTIA :		c) ECONOMIE ȘI FINANȚE :	
Presa iugoslavă	450	Presa engleză	450
„ bulgară	450		
„ elvețiană	450		
b) POLITICA EXTERNĂ :		d) DIVERSE :	
Presa cehoslovacă	450	Presa iugoslavă	450

BCU Cluj / Central University Library Cluj

II. INTRUNIREA LA BUCUREȘTI A ȘEFILOR DE STAT AI MICEI INTELEGERI

	Pag.
Presa iugoslavă	451
„ cehoslovacă	453
„ franceză	456
„ engleză	459
„ germană	460
„ sovietică	460
„ elvețiană	461
„ austriacă	461
„ polonă	462
„ greacă	462
„ bulgară	462
„ maghiară	463
„ belgiană	464
„ olandeză	464

III. CHESTIUNEA ABISINIEI ȘI SANȚIUNILE

Presa italiană	464
„ engleză	465
„ franceză	466
„ cehoslovacă	468
„ iugoslavă	468
„ evreiască din străinătate	468

IV. CONFERINȚA DE PRESĂ A INȚELEGERII BALCANICE

Presa franceză	468
--------------------------	-----

V. REMANIEREA GUVERNULUI ITALIAN

	Pag.
Presa franceză	469
„ germană	469
„ iugoslavă	470

VI. PROBLEMA AUSTRIACĂ ȘI VIZITA D^{-LUI} SCHUSCHNIGG IN ITALIA

Presa austriacă	470
„ engleză	471
„ franceză	472
„ elvețiană	473
„ maghiară	473

VII. SITUAȚIA POLITICĂ DIN FRANȚA

Presa franceză	473
„ sovietică	475
„ engleză	475
„ elvețiană	475
„ polonă	475
„ austriacă	475

VIII. CĂLĂTORIA D^{-LUI} SCHACHT ÎN BALCANI

Presa engleză	476
„ cehoslovacă	476
„ greacă	476
„ iugoslavă	476

PRESA STRĂINĂ DESPRE ROMÂNIA

DINASTIA

Presa iugoslavă.

Ziarul POLITIKA din 17 Iunie reproduce declarațiile făcute de M. S. Regele Carol al României, corespondentului lui PARIS SOIR, cu privire la rezultatele conferinței celor trei șefi de Stat ai Micii Înțelegeri, care s'a ținut decurând la București.

Presa bulgară.

Cotidianul SLOVO din Sofia, cu data de 13 Iunie publică sub titlul: „Educația unui prinț“, un lung articol în care relevă mai multe amănunte interesante, în legătură cu educația Marelui Voevod de Alba-Iulia Mihai.

Ziarul aduce elogii inițiativii M. S. Regelui Carol, de a da Moștenitorului Tronului o educație potrivită timpurilor de astăzi, și dorința M. Sale, pentru ca Augustul Său fiu să cunoască bine Țara.

„Munca, severitatea regimului, sportul, au făcut din Voevodul Mihai, prințul cu părul blond și ochi albaștriverzui, care este în vârstă de 15 ani, să se bucure de o dezvoltare fizică și o sănătate excepțională.

„De Crăciun, Voevodul Mihai, după ce a mers cu colindele, a primit dela Părintele Său, drept răsplată pentru sârguința și purtarea Sa exemplară, un dar, visat de mult, un mic automobil și aprobarea de a-l conduce personal.

„Voevodul Mihai, conchide ziarul, este foarte popular. Aceeași educație a primit pe timpuri și Augustul Său Părinte dela Augustii Săi Bunici“.

Același ziar, a început dela 2 Iunie publicarea în foietonne a operei M. S. Regina Maria: „Povestea Vieții Mele“.

Presa elvețiană.

LA REVUE DE LAUSANNE publică, sub titlul: „Educația unui prinț“, și semnătura d-nei Luc Valti, o relație despre viața privată a Marelui Voevod Mihai al României, în care autoarea arată că Moștenitorul Tronului este supus regulilor elevilor de liceu, conform dorinței Suveranului, care a decretat că fiul Său trebuie să cunoască de aproape pe supușii țării, și pentru aceasta, este necesar de pe acum să ia contact cu viața română.

„Regele Carol, scrie d-na Valti, înțelege să facă din fiul Său un om obișnuit tuturor realităților vieții. Pentru că s'a născut pe treptele unui tron, nu trebuie să se creadă deosebit de ceilalți copii. De aceea, I s'a constituit o școală modernă, unde se instruiește, înconjurat de adolescenți de vârsta lui.

„Ei sunt aleși printre primii elevi ai școlilor regatului; ei trăesc la palat, în intimitatea prințului. Domnește în micul grup cel mai desăvârșit spirit de înfrățire“.

POLITICA EXTERNĂ

Presa cehoslovacă.

NARODNI LISTY din 16 Iunie, sub titlul „Titulescu: România merge alături de Franța“, reproduce unele pasagi din discursul d-lui Titulescu, rostit la banchetul dat în onoarea d-lui d'Ormesson, ministrul Franței la București, cu ocazia plecării acestuia din România“.

ECONOMIE ȘI FINANȚE

Presa engleză.

SUNDAY TIMES din 7 Iunie redă comunicatul Camerei de Comerț, relativ la înființarea unui birou de compensații (clearing House), anglo-român, pe baza agrementului de plată a datoriilor externe, încheiat la București la 2 Mai 1936.

FINANCIAL TIMES din 8 Iunie, relevând același lucru, scoate în evidență ultimul alineat al comunicatului în care scrie:

„Camera de comerț dorește să atragă atenția comercianților asupra faptului că suma disponibilă în Lire, conform compensațiilor, pentru plata exporturilor engleze în România, va fi limitată și că interdicerea plății pentru noi exporturi va fi considerabilă. Prin urmare comercianții sunt sfătuiți a fi circumspecți în privința noilor transacții“.

FINANCIAL TIMES din 10 și 13 Iunie anunță pe ziua de 15 cor., apariția unui „supliment ilustrat de 80 pagini“ — distribuit gratuit odată cu numărul respectiv al zărilor — care va trata chestiuni privitoare la Mica Înțelegere și Statele membre.

După ce dă o idee sumară asupra cuprinsului, încheie spunând:

„Este unul din suplimentele cele mai mari și mai importante pe care le-a publicat vreodată acest ziar, iar caracterul lui oficial este scos în evidență prin situația înaltă a colaboratorilor Români, Cehoslovaci, Iugoslavi și Italieni“.

DIVERSE

Presa iugoslavă.

L'ECHO DE BELGRAD din 10 Iunie publică, sub semnătura d-lui Miload Marcetic, următorul articol, intitulat:

„Impresii din România“.

„După părerea marelui savant Nicolae Iorga, un popor nu este numai o entitate economică, sau o creație trecătoare a tratatelor internaționale; esența unui popor se reflectează în însuși sufletul său. Acest suflet care emană din marile mase ale unui popor, reprezintă o forță elementară aproape mistică.

„Cunoașterea acestui suflet este una din cerințele timpurilor de față. Deoarece ei simțeau nevoia unui contact mai intim cu sufletul românului, mai mulți intelectuali au pus la 6 Iunie bazele unei Ligi iugoslavo-române.

„Această împrejurare evocă în spiritul meu amintirea plăcută a recentei mele treceri prin România unde am avut posibilitatea de a veni în contact cu ceea ce este „elementar“, la amicii noștri români.

„Pornisem la drum, cu multe nedumeriri, deoarece eram cu totul neștiutor al limbei, culturii, științelor și artelor din România. Am revenit din această călătorie cu certitudinea că, grație contactului și bunăvoinței reciproce, reușisem să simt. ceea ce poate nu am înțeles, și să iubesc ceea ce era necunoscut.

„In afară de capitală, Bucureștiul, care poate place prin aspectul ei de mare oraș, am încercat să pătrund mai adânc în sufletul poporului. Am văzut Marea-Neagră

vijelioasă în toată măreția ei; țăranul pe câmpiile Dobrogei, Banatului și Ardealului, muncind cu spor, natura cu piscurile Carpaților și bogățiile solului în petrol.

„Dar, toate acestea, oricât ar fi de atrăgătoare și de minunate, nu pot crea acea impresie statornică și de neuitat, care a fost afirmată și cimentată cu prilejul contactului personal cu românii și al primirii lor cordiale față de un iugoslav.

„Nu ași putea exprima mai bine sentimentele mele decât, zicând că m'am simțit în România ca la mine acasă. Prin ideile și felul lor de a fi acești oameni, se aseamănă nouă, iar amabilitatea lor îndatoritoare întrece chiar ospitalitatea tradițională a amicitiei slave. Intorcându-mă

din această călătorie, am resimțit în toată semnificarea lor ideile exprimate de marele cărturar Nicolae Iorga.

„Căci, am înțeles cu prilejul călătoriei mele în România, ce înseamnă a fi în contact direct cu un popor veștin, cu care ne unesc atâtea legături istorice, politice și intelectuale.

„Liga iugoslavo-română, care are în fața ei un câmp de muncă vast și roditor, va avea cu atât mai mult succes, cu cât va reuși să înlesnească cunoștința mutuală a tuturor nobililor calități a popoarelor vecine, care se află acesune în adâncul sufletului național, căci numai pe aceste calități se pot pune bazele unui viitor mai bun“.

ÎNTRUNIREA LA BUCUREȘTI A ȘEFILOR DE STAT AI MICEI ÎNȚELEGERI

Presa iugoslavă.

Toate ziarele iugoslave din 5 și 6 Iunie consacră numeroase coloane întrevederilor dintre conducătorii celor trei State membre ale Micii Înțelegeri, precum și pregătirilor făcute în București pentru primirea A. S. Regale Prințului Regent Paul și a d-lui Beneș.

Majoritatea ziarelor publică corespondențele telefonice dela trimișii lor speciali în Capitala României.

Comentând reuniunea dela București, PRADVA din 5 Iunie afirmă că întvederea dela București este urmărită cu mare atenție de străinătate.

„Desigur însă — arată ziarul — această atenție nu este datorită faptului că reuniunea va trebui să fie urmată de evenimente care nu ar fi în armonie cu eforturile pacifice generale, atât de puternice și atât de efectuate până acum de Mica Înțelegere.

„Ea se datorește mai curând faptului că Statele din această importantă grupare internațională au știut să fie apărătoarele sincere și ferme ale dezvoltării bunelor relații între popoare și ale unei mai bune și mai sigure garanții de pace.

„M. S. Regele Carol, A. S. R. Principele Paul și Excelența Sa d. dr. Beneș, scrie în concluzie ziarul, vor examina situația internațională actuală.

„Mica Înțelegere va continua și în viitor să lucreze tot mai energie pentru limpezirea situației internaționale și pentru a face cu puțință raporturi bune și amicale între popoare“.

VREME din 6 Iunie publică o corespondență specială sub semnătura d-lui Svetouski, consacrată solemnităților, și apoi adaugă:

„Aniversarea Restaurației se serbează anul acesta în chip cu totul deosebit.

„Această aniversare, va comporta nu numai obișnuita paradă militară și omagii aduse prestigiului monarhiei, va fi nu numai apoteoza Suveranului României, care în ultimii cinci ani a dat țării Sale prosperitate și pace; ea mai are și o deosebită semnificație pentru Mica Înțelegere.

„Venirea Prințului Regent Paul și a președintelui Beneș la București este considerată în Capitala României ca răspuns la gesturile acelor care au căutat să turbure nu numai pacea Statelor membre ale Micii Înțelegeri, ci și a Europei întregi“.

Oficiosul SAMONPRAVA din 6 Iunie publică un articol de fond, sub titlul „Manifestarea și confirmarea armoniei și unității Micii Înțelegeri“, în care evidențiază importanța întrevederii dela București a celor trei șefi de State ale Micii Înțelegeri.

Ziarul spune între altele că hotărârile Micii Înțelegeri și acelea ale Înțelegerii Balcanice au fost înregistrate ca rezultatele cele mai potrivite și mai utile în bilanțul ultimelor evenimente politice din lume.

„Intvederea șefilor de State ale Micii Înțelegeri vine acum ca o dovadă în plus a armoniei contestată în reuniunea dela Belgrad.

„Intâlnirea celor trei șefi de State va consfinți hotărârea dela Belgrad, de a apăra mai ferm decât oricând politica tradițională, politica de pace, respectul tratatelor internaționale și colaborarea dintre popoare. Intvederea dela București nu este o conferință ci o manifestație fermă și unanimă a Micii Înțelegeri, atât de utilă în Europa actuală.

„In ce privește atitudinea Iugoslaviei în actuala situație internațională, ea a fost subliniată cu tărie în mai multe rânduri de d. Stoiadinovici: apărarea păcii, asigurarea unor raporturi bune și amicale cu vecinii și cu toate celelalte State, precum și respectarea tratatelor internaționale de pace, în cadrul Societății Națiilor. Primul ministru Stoiadinovici a subliniat de asemeni că Iugoslavia se va opune revizionismului și restaurării Habsburgilor, de oarece este neîndoios că asemenea experiențe ar duce direct la conflicte armate.

„Semnificația întrevederii dela București este cu atât mai mare cu cât în cursul acestei întvederi, scrie în concluzie ziarul, se confirmă solidaritatea între cei trei șefi ai unor țări esențialmente democratice, ale căror popoare simt față de șeful lor dragostea și devotamentul pe care Aceștia l-au câștigat printr'o nemărginită iubire față de țara lor și prin munca devotată pentru binele popoarelor“.

PRAVDA din 6 Iunie consacră primele două pagini întrevederii dela București.

In prima pagină PRAVDA publică sub titluri mari fotografii ce reprezintă grandioasa primire făcută de dimineață la București Principelui Paul.

Ziarul publică de asemeni și amănunte asupra acestei primiri, precum și o descriere a marșetului defilării a armatei române în fața celor trei șefi de State ale Micii Înțelegeri.

Toate ziarele Iugoslave din 7 Iunie consacră pagini întregi serbărilor dela București și întrevederile dintre cei trei șefi de Stat ai țărilor Micii Înțelegeri.

Ziarele publică numeroase fotografii dela receptiile ce au avut loc, fotografii pe care le-au primit prin avion.

Ziarul VREME publică, sub semnătura trimisului său special d. Svetovski, o foarte completă și colorată dare de seamă asupra sosirii la București a d-lui Eduard Beneș, președintele Republicii Cehoslovace și a A. S. R. Principele Regent Paul al Iugoslaviei, descriind în cuvinte extrem de elogioase primirea călduroasă pe care a făcut-o populația Capitalei României celor doi șefi de Stat.

Ziarul POLITIKA publică de asemenea numeroase știri ce i-au fost transmise prin telefon de trimisul său special d. Milosaviević și prin care d-sa subliniază că întreaga populație a Capitalei române participă la festivitățile care se desfășoară în prezența celor trei șefi de Stat.

Toate ziarele publică de asemenea textele integrale ale discursurilor pronunțate ieri de M. S. Regele Carol al României, de A. S. R. Principele Regent Paul al Iugoslaviei și de d. Eduard Beneș, președintele Republicii Cehoslovace.

Ziarele VREME și POLITIKA consacră o pagină întreagă reproducerii fotografiilor primite dela București prin avion special.

Toate ziarele Iugoslave din 7 Iunie relevă importanțele întrevederi pe care d. Spaho, ministru de comunicații al Iugoslaviei, le-a avut cu d. Franasovici, ministrul de comunicații al României, în vederea stabilirii ultimelor detalii cu privire la construirea podului peste Dunăre.

VREME din 7 Iunie publică sub titlul „Întrevederea dela București“ un lung editorial în care scrie între altele:

„Cea de a 6-a aniversare a urcării pe tron a Regelui Carol, a căpătat nu numai caracterul unei mari sărbători naționale, ci a fost de asemenea un prilej pentru manifestarea solidarității Micii Înțelegeri.

„Această manifestare a unei perfecte colaborări a coincis tocmai cu una din marile sărbători naționale ale aliatai noastre.

„In această epocă, când din nou se vorbește cu multă insistență despre neînțelegerile dintre cele trei State ale Micii Înțelegeri, prezența celor doi șefi de Stat la o sărbătoare națională a poporului român, este cea mai frumoasă manifestație.

„Colaborarea dintre cele trei State este mersu examinată la microscop pentru a se găsi un cât de neșusemat motiv ce ar putea contribui la creierea diferitelor versiuni, asupra neînțelegerilor în sânul celor trei aliatai, versiuni care sunt mereu desmințite.

„Mica Înțelegere este mult mai solidă, iar actuala armonie este mult mai perfectă decât își pot închipui inamicii săi.

„Întrevederea dela București este o nouă probă de vitalitatea ei, și o nouă manifestare de solidaritate de scopuri și interese.

„Este firesc ca cei trei șefi să examineze din nou cele mai importante probleme internaționale ce interesează deopotrivă cele trei State, probleme care au mai fost deja luate în cercetare la recenta conferință dela Belgrad.

„Pe de altă parte trebuie să amintim că convorbirile dintre cele trei Stat nu sunt îndreptate împotriva mîinii.

„Cele trei State ale Micii Înțelegeri au același scop politic: menținerea păcii și Statu-quo-ului și prin aceasta exclud orice posibilitate pentru vreo acțiune împotriva altor State.

„Sute de mii de aliați și frați ai noștri români ce au sosit la București, pentru a lua parte la marea sărbătoare națională, sunt cea mai bună probă de dragoste și devotamentul de care se bucură Suveranul acestei țări din partea poporului Său.

„Poporul nostru salută cu multă simpatie și cordialitate toate înaltele idealuri ale aliaților săi, români, și le urează un deplin succes pentru realizarea lor“.

NOVOSTI, organul croaților din Zagreb, publică un titlul „București“ un lung editorial în care comentând întrevederea dela București scrie:

„Prezența celor trei șefi de Stat în capitala României, nu poate fi privită numai ca un act de curtoazie sau ca o accentuare a deciziunilor conferinței dela Belgrad.

„Situația politică internațională se complică în fiecare zi și aduce un nou prilej pentru nervozitate:

„Incordarea dintre Italia și Anglia, victoria frontului popular în Franța, întrevederea dintre cancelarul Schuschnigg și Mussolini; vizita lui Beek la Belgrad; încheierea raporturilor comerciale germano-iugoslave, sunt evenimente în jurul cărora se concentrează diferite comentarii, și care permit să li se atribue un caracter ce nu corespunde realității.

„Desigur, că la întrevederea dela București, se vor lua în discuție toate problemele politice internaționale.

„Această întrevedere este desigur un moment istoric și corespunde cu necesitățile imperative a unei solidarități internaționale.

„Ezitare în acest moment politic înseamnă slăbiciune. Această slăbiciune din nefericire au arătat-o Statele mari, și aceasta a avut ca rezultat încălearea principiilor pe care este bazată Societatea Națiunilor.

„Statele mici își dețin soarta în propriile lor mâini, fapt ce nu poate permite nicio experimentare nesigură, ele trebuind să-și păstreze prestigiul lor.

„Pactele cu Statele mari au probat toată irealitatea lor, precum și lipsa de corectitudine în raporturile cu alte State.

„Toate acestea trebuie să servească drept un învățământ pentru Mica Înțelegere, care trebuie să concentreze toate forțele sale pentru realizarea scopurilor ei și astfel să poată aduce, pe cât este posibil, servicii reale politicii europene și păcii.

„Întrevederea dela București, tocmai din cauza aceasta, a fost un act cu totul necesar, pentru a proba această solidaritate“.

OBZOR din Zagreb, cu data de 6 și 7 Iunie, publică numeroase telegrame dela trimisiții săi speciali, cu o dare de seamă asupra întrevederii dela București, reproducând în același timp textul discursurilor pronunțate de cei trei șefi de Stat ai Micii Înțelegeri.

Întreaga presă iugoslavă din 8 Iunie subliniază puternica impresie făcută de cuvântările ținute în cursul dineului de gală dela Palatul Regal de către cei trei șefi de Stat întruniți la București.

Presă subliniază importanța acordată acestei strălucite manifestații de solidaritate și forță a Micii Înțelegeri, scoțând în evidență că cuvintele schimbate au fost nu numai simple formule, obișnuite în întrevederi de asemenea natură, ci expresiunea unei realități, și în termeni care nu mai lasă nicio îndoială asupra simțămîntelor care însuflețesc țările care fac parte din Mica Înțelegere și pe conducătorii lor.

Ziarul VREME subliniază în special că cuvântarea Prințului Regent Paul, a fost mult remarcată în cercurile românești.

„Ea a sfărmat toate intrigile care se țesuseră în ultima vreme în jurul Iugoslaviei și a legăturilor sale cu aliații săi.

„Trebue dată o deosebită importanță, scrie ziarul, cuvintele Prințului Regent Paul, în care acesta spune că Mica Înțelegere completată activ de Înțelegerea Balcanică este hotărâtă să continue și în viitor actuala sa politică.

„Prințul Regent Paul a ținut să precizeze că oricare vor fi împrejurările în viitor, Mica Înțelegere va ști să le facă față, așa după cum cere interesul celor trei țări“.

Ziarul scoate apoi în evidență mulțumirea generală provocată de rezultatele primei întrevederi a conducătorilor celor trei State ale Micii Înțelegeri. Conducătorii Iugoslaviei, României și Cehoslovaciei au arătat, prin declarațiile făcute ieri, o perfecție și deplină armonie între toate punctele lor de vedere.

La rîndul său, ziarul POLITIKA, după ce descrie în amănunte evenimentele zilei de ieri, publică un comentariu extrem de călduros asupra acestei reuniuni semnificative a celor trei șefi ai statelor Micii Înțelegeri.

„Pentru prima dată în 16 ani, scrie ziarul, șefii statelor membre al Micii Înțelegeri, s'au întrunit, și au putut fără intermediul nimănui, prin conversații directe, să discute problemele care interesează comunitatea lor.

„Intru cât privește chestiunile de politică internațională, subliniază ziarul, întrevederea din București nu aduce nimic nou. Înțelegerea are însă o semnificație deosebită, căci este pentru prima dată dela înființarea Micii Înțelegeri, că cei trei șefi ai statelor membre ale Micii Înțelegeri au spus în același moment, în aceeași limbă, națiunilor pe care le conduc și lumii întregi, care sunt scopurile lor, și ce au de gând să facă în viitor pentru realizarea lor.

„Ieri, continuă POLITIKA, Regele Carol, Prințul Regent Paul și președintele Beneș au putut să schimbe informații asupra situației internaționale, și în liniște, și cu cumpănire să discute și să fixeze mijloacele de apărare ale grupului statelor lor. Căci, în cursul cuvântărilor lor de ieri, cei trei conducători au subliniat că Mica Înțelegere este în primul rând o organizație cu caracter defensiv: o organizație în vederea păcii.

„Această întrevedere, mai adaugă, POLITIKA, capătă o importanță deosebită astăzi, când Europa se găsește la răscruce. Cine știe ce poate să aducă ziua de mâine? Din 1918 niciodată nesiguranța n'a fost atât de mare. Unele inițiative au compromis posibilitățile securității colective. O izolare în asemenea condiții ar putea să devină fatală, și de aceea ce trei șefi ai Statelor ai Micii Înțelegeri, au socotit că a sosit momentul să spună limpede și fățiș că nu totul a fost distrus în Europa, și că în Europa centrală și în Peninsula Balcanică, există două grupuri de State, conștiente, care trebue să fie individual puternice pentru a putea astfel cu mai mare ușurință să facă față, în comun, vremurilor grele care se anuntă.

„De aceea, încheie ziarul, în întrevederile lor din București, Regele Carol, Prințul Regent Paul și președintele Beneș, au acordat o atenție deosebită forțelor defensive ale Micii Înțelegeri“. După informațiile trimise de corespondentul special al ziarului POLITIKA la București, informații culese din cercurile bine informate, baza acestor întrevederi au fost cuvintele pronunțate de Prințul Regent Paul în cuvântarea sa de ieri: „Oricare ar fi cursul evenimentelor în viitor, Mica Înțelegere va ști să facă față așa cum cer interesele țărilor noastre“.

L'ECHO DE BELGRAD din 10 Iunie scrie în legătură cu conferința din București:

„Intrunirea celor trei șefi de Stat este fără precedent în analele Micii Înțelegeri: la timpuri noi, metode noi.

„Suveranii au lăsat până astăzi miniștrilor lor, ai afacerilor străine, întruniți în consiliu, grija de a trata toate problemele diplomatice care interesează cele trei țări amice și aliante. Ei nu au nici de cum intenția de a modifica, prin inițiative personale, principiile și cursul unei politici, care a dovedit ce poate timp de 16 ani, și care la 7 Mai, după Conferința dela Belgrad, a împrăștiat toate intrigile adversarilor săi.

„Totuși situația europeană este atât de gravă, încât ea cere o concentrare extraordinară a tuturor forțelor naționale, nu numai politice, dar morale, militare, economice; ea postulează ca în fiecare Stat unitatea de comandament să le exercite fără discuție posibilă, și în consecință, ca Suveranii însăși, în numele popoarelor lor, să afirme unitatea profundă a Micii Înțelegeri, considerată ca entitate politică.

„Acesta este sensul manifestației dela București. După discursurile schimbate la 6 Iunie, nimeni nu va mai putea să nesocotească această unanimitate.

„Alianța care unește cele trei State este prea mlădioasă pentru ca fiecare din ele să nu păstreze, în această asociație comună, unele vederi personale corespondând unor interese particulare. Dar, mai presus de tot, ele sunt câte-și trele hotărâte să apere împreună prin toate mijloacele intangibilitatea fruntariilor și respectul angajamentelor internaționale.

„Intemeiată contra primelor uneltiri ale revizionismului maghiar, Mica Înțelegere este mai hotărâtă ca ori când, să facă front contra ori cărei tentative care ar sdruncina, direct, ori indirect, Statu-quo-ul teritorial. Ea este prin urmare, în primul rând, o forță de apărare.

„Dar ea mai este și o forță constructivă, gata să colaboreze cu toate Statele dunărene la opera de independență și de solidaritate la care le îndeamnă vecinătatea geografică, tradițiile istorice și necesitățile economice.

„În aceasta se rezumă de altfel programul pe care oamenii de Stat ai Micii Înțelegeri l'au susținut timp de 16 ani; adesea ori ei au expus în Europa condițiile păcii dunărene; fără a înceta de a fi de veghe, ei au fost totdeauna dispuși la negocierii pacifice. Ei au menținut pacea, pentru că, după expresia d-lui Titulescu, ei au asociat idealului forța brațului secular“.

Presa cehoslovacă.

In ultimele săptămâni întreaga atenție a ziarelor cehoslovace a fost concentrată asupra întâlnirii la București a celor trei șefi de Stat ai Micii Înțelegeri.

LUDOVE NOVINI, din 4 Iunie, ocupându-se de această întrevedere, scrie:

„Președintele Beneș părăsește astăseară Praga, plecând la București.

„Este simbolic faptul că cea dintâiu călătorie a Președintelui Republicii dincolo de granițele Cehoslovaciei este consacrată membrilor Micii Înțelegeri, căreia d. Beneș i-a dedicat atâtea străduințe ca ministru al afacerilor străine.

„Reuniunea dela București, care are mai cu seamă caracterul unei manifestații, reprezintă o acțiune politică fermă și fățișă în mijlocul unei situații generale nesigure.

„Mica Înțelegere rămâne alianță sinceră și hotărâtă din primul moment al creierii sale. Ea a avut nenumă-

rate prilejuri să-și dovedească trăinicia și și-o va dovedi și de data aceasta“.

Pe de altă parte ziarul subliniază faptul că d. Beneș este însoțit de d-nii: Krofta, ministrul afacerilor străine; Samal, șeful cancelariei Președinției Republicii; Strimpl, șeful protocolului; general Blaha, șeful casei militare, precum și de alți înalți demnitari ai Statului.

PRAGER TAGEBLATT din 4 Iunie relevă că prima vizită în străinătate a președintelui republicii este pentru o țară din Mica Înțelegere, și adaugă că reuniunea dela București va însemna o afirmare solemnă a unității acestei formațiuni exprimată de curând și la Belgrad.

PRAZSKÉ NOVINY din 5 Iunie scrie că Europa fiind din nou într-o stare de nervozitate, este necesar ca prietenii păcii să se consolideze.

„Mica Înțelegere în nenumărate exemple a dovedit pacifismul său și pregătirea sa pentru colaborare.

„Astăzi depinde de alții ea, în această situație specială. Europa Centrală să poată menține pentru o perioadă mai îndelungată pacea și ordinea actuală“.

PRAVO LIDU, din 5 Iunie, scrie că manifestația dela București are loc după conferința Micii Înțelegeri dela Belgrad. „unde s'a constatat o absolută indisolubilitate a celor trei State și unde a fost proclamată solidaritatea aliaților.

„Desigur, au mare însemnătate pentru continuarea aceluiași directive politice faptul că șefii Statelor, Regele Carol, Prințul Regent Paul și Președintele Beneș, pot avea o directă convorbire despre actualele chestiuni ale complicatei situații internaționale“.

Toate ziarele cehoslovace din 7 și 8 Iunie subliniază cu clogii primirea entuziastă făcută la București dlui Eduard Beneș, președintele Republicii Cehoslovace și A. S. Regale Prințului Regent Paul al Iugoslaviei, precum și importante declarații făcute de cei trei șefi de Stat la dejunul oferit Inalților oaspeți de M. S. Regele Carol la Palatul Regal.

„Conferința dela București, scrie ziarul, consacră punctul culminant al desfășurării colaborării celor trei State ale Micii Înțelegeri, în scopul organizării păcii în Europa Centrală și a păcii generale“.

Presă Cehoslovacă primește cu foarte multă simpatie hotărârea luată la București, de a se ține anual câte o conferință a celor trei șefi de Stat.

In numărul din 5 Iunie, PRAGER PRESSE, sub titlul: „Intrevederea dela București“, scrie:

„Nu este vorba de o vizită de Stat, în obișnuitul sens al cuvântului.

„Intrevederea dela București, formând punctul culminant al recentelor manifestațiuni ale Micii Înțelegeri, nu va confirma numai cordialitatea care există între Cehoslovacia, Iugoslavia și România, ci va fi o manifestație puternică și în exterior.

„Mica Înțelegere va spune încăodată la București cuvântul ei față de problema europeană.

„Cehoslovacia și Iugoslavia datorese mulțumiri Regelui României, pentru faptul că a pus la dispoziția acestei manifestații inițiativa Sa personală.

„Grație acestei energii, viitoarele zile vor fi o serbare a amicitiei, a credinței și a păcii“.

In numărul din 6 Iunie revista L'EUROPE CENTRALE publică un articol asupra întrevederilor celor trei șefi de Stat ai Micii Înțelegeri la București.

„Întâlnirea celor trei șefi de Stat ai țărilor Micii Înțelegeri la București, scrie L'EUROPE CENTRALE, deși fiind prilejuită de aniversarea Restaurației ro-

mâne, i se atribue un caracter particular, această întâlnire reține, și cu drept cuvânt, atențiunea cercurilor politice ale Europei întregi, care văd în ea un eveniment politic de mare importanță. Abia au încetat ecourile Conferinței dela Belgrad, ia care au luat parte miniștrii afacerilor străine ai celor trei țări, și o nouă întâlnire între șefii de Stat ai celor trei țări se produce. Se înțelege dela sine că svonorile senzaționale n'au putut lipsi spre bucuria amatorilor de acest gen de știri false, a căror imaginație a fost recent deșteptată prin brusca plecare a cancelarului Schuschnigg în Italia și prin scurta vizită a ministrului afacerilor străine al Poloniei la Belgrad. S'a petrecut vreun fapt important în ultimele săptămâni? S'au se pregătește ceva important? Șefii de Stat se găsesse nevoiți să intervină din propria lor inițiativă în cursul evenimentelor?

„Explicația este totuși destul de simplă. Nimic grav n'a avut loc și nu există pentru moment motive de temere să se producă brusc vreo surpriză brutală și periculoasă. Dar situația europeană, după evenimentele din Etiopia și Rhenania, dela Roma și dela Geneva, și înainte de sesiunea care va începe sub inițiativa convocării Adunării Societății Națiunilor Inată de Argentina, este destul de delicată și întunecată pentru a cere să i se acorde o atenție încordată și ea toți cei care țin să mențină pacea și propria lor securitate să se pregătească cât mai bine. Miniștrii afacerilor străine ai Micii Înțelegeri au și alețuit în mod hotărât și precis un program comun prin rezoluția dela Belgrad din 7 Mai.

„Intrevederea dela București constituie o strălucită și solemnă manifestare, nu numai a perfectului acord de interese și de vederi ale României, Iugoslaviei și Cehoslovaciei, ci și a uniunii lor sincere și frățești, atât în zilele bune cât și în zilele rele, împotriva oricărui dușman. Este vorba să se arate tuturor Statelor, oricare ar fi sentimentele lor față de Mica Înțelegere, că în mijlocul turburărilor și nesiguranței actuale, legătura care unește cele trei State rămâne sigură și neclintită.

„Condițiunile de pace ale Micii Înțelegeri sunt bine cunoscute și întotdeauna identice. Ea nu cere sacrificii nimănui, nici morale, nici materiale. Și ceea ce dorește, nu-i va folosi numai ei, ci și tuturor popoarelor care locuiesc basinal Dunării. Nu este nevoie să i se obiecteze necesitatea egalității de statut între toate popoarele interesate. Ea e decisă de mult să recunoască această egalitate, pe toate planurile, Austriei și Ungariei, dar atât timp cât nu s'a încheiat un nou tratat, cel vechiu este în vigoare. Aceasta este sau ar trebui să fie evident, acte brutale, decizii unilaterale, nu o vor face să cedeze.

„Aceasta, mai ales în ceea ce privește măsurile militare și tot ce ar putea atinge integritatea sau independența celor trei State. Asupra acestui punct trebuie ca Mica Înțelegere să nu înceteze de a ridica vocea. — acesta este dealtfel sensul întrevederii dela București, — pentru ca nimeni să nu se gândească la reînțoararea Habsburgilor pe tronul Austriei. Dacă nu se dorește provocarea unei turburări înecaleculabile în Europa Centrală și amenințarea păcii până la bazele ei, trebuie să se renunțe la orice posibilitate de restaurare și să se renunțe la credința că Statele Micii Înțelegeri sunt inegal hotărâte la această eventualitate. Mai ales, asupra acestei chestiuni, cuvântul Micii Înțelegeri va fi întotdeauna categoric“.

PRAGER PRESSE din 7 Iunie scrie:

„Ceea ce dă convorbirilor dela București o greutate politică deosebită, este seriozitatea situației internaționale, multiplicitatea problemelor, care neliniștesc astăzi opinia publică europeană. Mica Înțelegere a fixat la Belgrad punctul ei de vedere față de toate problemele esen-

țiale. Ea n'a lăsat pe nimeni în dubiu, că va persevera în politica ei de până acum, că nu va înceta să caute și să găsească un punct de vedere comun și un procedeu comun față de toate evenimentele importante. În vârtejul sălbatec al propagandelor sistematice și în haosul de tendințe politice care alimentează focarul nemulțumirii și caută să mărească nesiguranța din jurul problemelor actuale, nu lipsese încercări mereu noi de constituire divergente în sânul Micii Înțelegeri, de a provoca apariții de slăbiciune și lipsă de solidaritate.

„Întâlnirea dela București este un răspuns nou, accentuat, manifestant, la aceste încercări. Ea înseamnă că Mica Înțelegere rămâne cu totul credincioasă politicii, care apără și va apăra până la toate consecințele noua orânduire postbelică din Europa Centrală și Europa Sud-Estică, ca bază indispensabilă a stabilității.

„Această politică nu este oarbă în ce privește evoluția politică firească. Ea nu înseamnă o înțepenire, ci este expresia certitudinii, că această nouă orânduire în Europa Centrală prezintă un progres general în viața politică a Europei, o bază dreaptă pentru dezvoltarea tuturor popoarelor și naționalităților din aceste teritorii, la spatele cărora se află puterile esențiale vii ale democrațiilor politice și naționale eliberate. Această politică respinge toate metodele, care caută stabilitate în distrugerea bazei noi, abia create și consolidate.

„Ea se sprijină solid pe baza drepturilor obținute, dispusă să caute cooperarea cu toți vecinii, dar și decisă să apere acest drept împotriva oricui.

„Convorbirile dela București și manifestațiunile care se desfășoară în acest spirit, pe această bază, nu pot aduce bineînțeles senzațiuni extraordinare“.

Ziarele cehoslovace din 9 și 10 Iunie dau dări de seamă detaliate despre întrevederea dela București, afirmând că asupra tuturor chestiunilor Statele Micii Înțelegeri au căzut la un perfect acord. O deosebită însemnătate se atribuie inițiativei M. S. Regelui Carol, ca în fiecare an să aibe loc o întrevedere între cei trei șefi de State ai Micii Înțelegeri.

„Astfel, adaugă ziarul, la obișnuita conferință a miniștrilor de externe ai celor 3 State, conferință prevăzută de statute, s'a adăugat din însăși inițiativa Soveranilor și una între cei trei șefi de Stat ai Micii Înțelegeri“.

LUDOVE NOVINI scrie că „această conferință politică a Micii Înțelegeri s'a terminat printr'un mare succes“.

„Președintele Beneș rămâne încă o zi, pentruca împreună cu Regele Carol să discute chestiunile ce se referă în special la raporturile româno-cehoslovace.

„Unul din rezultatele covârșitoare ale întrevederii dela București a fost constatarea că politica externă a celor trei State rămâne și mai departe identică.

„S'au luat în discuție toate problemele europene, luându-se totodată toate măsurile pentru orice eventualitate.

„În această privință, scrie în concluzie ziarul, politica Micii Înțelegeri a reușit să capete o precizare svonurilor lansate din partea inamicilor, desmințând aceste svonuri și dovedind neverosimilitatea lor“.

NARODNI POLITICA, scrie, între altele, că *întâlnirea dela București a fost* „manifestația unei frățești indisolubilități a Micii Înțelegeri care este o forță internațională și o mare putere care urmărește un singur scop: menținerea păcii și a statu-quo-nlui“.

VENKOV, organul partidului agrar, scrie că „la București s'au pus cruce tuturor svonurilor despre un desa-

cord al Micii Înțelegeri, probând odată pentru totdeauna neverosimilitatea acestor svonuri.

„Bucureștii au pregătit nu numai pentru Regele Carol, ci și pentru șefii celor două State ale Micii Înțelegeri, o primire și o manifestare, care rămâne pentru cei ce au participat la ele o amintire de neuitat“, adaugă ziarul.

NARODNI LISTY din 10 Iunie scrie: „Mica Înțelegere, prin consolidarea ei și unitatea de vederi, ar putea să servească drept exemplu pentru celelalte mari puteri europene“.

In continuare ziarul reproduce unele pasagi din discursul M. S. Regelui Carol, privitoare la solidaritatea Micii Înțelegeri.

Cu data de 9 Iunie PRAGER TAGEBLATT publică următoarea corespondență din București:

„Negocierile din București ale celor trei șefi de State s'au încheiat Duminecă. Programul de Luni prevedea numai festivități, care, în urma nenorocirii la exercițiile cercetașilor a suferit o întrerupere bruscă.

„Tonul extrem de amical al comunicatului final și claritatea sa corespund cu totul cu tonul toasturilor de sâmbătă. Astfel la București există părerea că unitatea Micii Înțelegeri nu a suferit din cauza evenimentelor de politică externă din ultimele luni.

„Nu se pune întrebarea despre ce s'a convenit. În direcția aceasta, comunicatul a satisfăcut curiozitatea. Dar se pune întrebarea cum s'a putut întâmpla astfel. N'a fost tocmai ușor să se aducă la același numitor trei State care, cu toată simpatia reciprocă, profundă și numeroase interese comune existente, urmăresc în parte și ținte deosebite. La spatele comunicatului clar, dar din nefericire prea scurt, se ascunde probabil decizia de a apăra preventiv interesele Micii Înțelegeri.

„Nu s'a căzut de acord la seriozitate, că în cazul când s'ar realiza varianta Nr. 1 să se procedeze într'un fel și în cazul când s'ar realiza varianta Nr. 2 să se procedeze într'altfel, ci s'a căzut de acord să se continue de a se concentra toată energia asupra faptului să nu se producă o schimbare, să nu se ivească o problemă în urma căreia ar putea deveni necesară o hotărîre sau intervenție a Micii Înțelegeri.

„În această luare de atitudine clară și hotărîită, se află puterea Micii Înțelegeri. Este adevărat că lucrul acesta scoate la iveală și unica partea slabă a politicii ei. Prin faptul că cele trei State au căzut de acord să nu admită o schimbare nedorită de ele în politica central-europeană, în sensul ei mai larg al cuvântului, ele au zăvorit toate tendințele neplăcute lor.

„Parada militară de sâmbătă dela București a dovedit că acest zăvor este mult mai rezistent decât s'a presupus până acum, din cauză că România, cu ajutor cehoslovac, a ridicat armata ei în ritm grabnic.

„Aparțin trecutului timpurile în care s'a putut avea îndeosebi, dacă valoarea strategică a acestor trupe corespunde numărului lor.

„Unul din rezultatele cele mai valoroase ale conferinței dela București este de a fi dovedit în două direcții că politica Micii Înțelegeri se află pe baze solide.

„Partea slabă a acestei politici este că ea ar putea fi eventual lipsită de elasticitate.

Îmbogățirea raporturilor Micii Înțelegeri este desigur mai mult decât un gest demonstrativ făcut pentru străinătate.

„Recentele negocieri dela București au dovedit, că cu toate raporturile personale și voința de înțelegere, miniștrii nu clasifică pe deplin la întâlnirile lor periodice,

toate problemele. In schimb, făcându-se pregătirile juste, aceleași probleme pot fi rezolvite repede și definitiv de către cei trei șefi de Stat, instanțele supreme decisive“.

NARODNI LISTY din 9 Iunie publică sub titlul „Pacea și colaborarea“ un lung articol în care relevă că dela înființarea ei Mica Înțelegere nu a urmărit decât următoarele scopuri: conservarea păcii și colaborarea internațională.

„După felul cum a știut să-și realizeze postulatele sale ea poate să servească drept exemplu pentru celelalte State Europene, adaugă ziarul.

„La conferințele regulate ale Micii Înțelegeri ce s'au ținut până acum între miniștrii de externe ai celor trei țări s'au examinat și s'au luat deciziuni asupra metodelor de colaborare.

„Cu ocazia întrevederii actuale din București s'a adăugat un nou articol la vechea metodă de colaborare.

„Regele Carol a propus la București ca întrevederea celor trei șefi de State ale Micii Înțelegeri să devie regulată și să aibă loc în fiecare an.

„In ultimul timp au început să circule diferite svonuri care ar fi putut să aibă o influență asupra colaborării dintre Statele Micii Înțelegeri.

„Cauza presupuselor neînțelegeri ar fi fost raporturile și tendința unor State ale Micii Înțelegeri spre o alianță cu Germania, Italia sau Rusia Sovietică.

„In ultimul timp vizita d-lui Beck la Belgrad a dat iarăși prilejul pentru diferite comentarii, ce nu corespund realității, dat fiind faptul că Mica Înțelegere a dovedit în nenumărate rânduri că-și menține indisolubilitatea, fapt probat încă odată cu ocazia întrevederii dela București.

„Regele Carol a declarat la București că Mica Înțelegere nu cunoaște inamic și dacă există vreun inamic acesta nu poate fi decât inamicul păcii.

„Mica Înțelegere s'a întărit și mai mult prin colaborarea sa cu Înțelegerea Balcanică, din care fac parte două State ale Micii Înțelegeri.

„Amândouă grupările sunt nu punct solid în politica europeană; sunt baza securității europene.

„In perioada actuală, când în situația politică internațională au apărut atâtea chestiuni în litigiu, când echilibrul european a suferit atâtea sgduituri și când raporturile dintre State sunt nesigure și oscilează, desigur ceea ce s'a decis la București va fi cel mai bun serviciu pentru pacea europeană“.

ČESKÉ SLOVO din 12 Iunie, anunțând sfârșitul întrevederii dela București, îi consacră următoarele:

„După înapoierea președintelui republicii, d. Beneš, la Praga, putem afirma încă odată că această întvedere atât prin cursul său extern cât și prin rezultatele politice prezintă apogeul consolidării alianței dintre România, Iugoslavia și Cehoslavia.

„Aceeași înțelegere ce ar fi putut fi afirmată și după conferința ministerială dela Belgrad, nu se referă direct la politica principială ale Micii Înțelegeri, ci la toate acțiunile concrete ale ei, față de oarecare eventuală cerință a Europei.

„Identitatea de vederi este absolută atât în ce privește raporturile cu Statele mari, cât și în ce privește atitudinea față de Statele vecine.

„Nu există niciun punct neclar. Toate Statele Micii Înțelegeri, care au probat de atâtea ori indisolubilitatea ei, prin întvederea celor trei șefi de State, au afirmat încă odată și, fără nicio rezervă, într'un mod solemn, că nu există între ele nicio îndoială, și în special că Iugoslavia nu face niciun separatism.

„Dacă președintele guvernului Iugoslav d. Stoiadinovic nu a fost prezent la conferința din București, ar fi ridicol să atribuim acestui fapt lipsa de omogenitate de vederi dintre concepția primului ministru și politica dusă de Prințul regent Paul.

„Nu a existat niciun dezacord și nu a fost o surpriză.

„In afară de aceasta ținem să afirmăm încă odată, serie în concluzie ziarul, că toate svonurile ce au circulat în legătură, divergența punctului de vedere politic Iugoslav, sunt lipsite de orice temei.

„Nu există nicio divergență și nu va putea fi.

„Succesul întrevederii dela București a fost culminat pe deplin prin ecourile autorizate ale opiniei publice celor trei State“.

PRAGER PRESSE din 13 Iunie, sub titlul: „După reînnoirea președintelui“, publică un articol în care scrie între altele:

„Dela Rege până la ultimul membru tânăr din organizația străjerilor n'a existat nimeni în România care n'a profitat de ocazie să-și manifesteze simpatiile pentru Cehoslavia“.

Presa franceză.

In numărul din 4 Iunie LA TRIBUNE DES NATIONS scrie între altele:

„Întâlnirea dela București a șefilor celor trei State ale Micii Înțelegeri este un eveniment politic de cea mai mare importanță.

„Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică reprezintă, de aci înainte, un factor politic de primul ordin în Europa și în lume.

„Acest fapt e recunoscut pretudindeni“.

LA RÉPUBLIQUE din 5 Iunie scrie asupra întrunirii dela București a conducătorilor Micii Înțelegeri:

„Această întâlnire a șefilor de Stat ai Micii Înțelegeri, cu prilejul serbării celui al șaselea aniversar al Restaurării, îmbracă o importanță deosebită din faptul actualei situații politice internaționale.

„Intr'adevăr, în împrejurările de față, venirea la București a prințului Paul și a d-lui Beneš depășește cadrul unei simple vizite de politeță: ea trebuie interpretată ca o demonstrație de solidaritate a celor trei State grupate în sânul Micii Înțelegeri și a voinței dovedite a conducătorilor lor supremi de a strânge și mai mult legăturile politice și de amicitie care unesc Iugoslavia, Cehoslavia și România.

„Intrevederea dela București, în cursul căreia cei trei șefi de State vor examina situația europeană la lumina recentelor evenimente de ordin internațional, va îngădui în plus punerea la punct a operii fecunde realizată de miniștrii de externe ai Micii Înțelegeri la ultima lor întrunire dela Belgrad.

„Directivile de care se inspiră acțiunea Micii Înțelegeri rămân statornice și anume: devotamentul neclintit principiilor Societății Națiilor; credința alianțelor în ființă; colaborarea intimă cu Franța și cu Înțelegerea Balcanică; opunere ireductibilă oricărei încercări de revizuire a Statu quo-ului în Europa Centrală“.

Ziarele cu data de 7 Iunie comentează pe larg reuniunea celor trei șefi de Stat ai Micii Înțelegeri la București.

In ECHO DE PARIS, d. Pertinax subliniază că această întâlnire este fără precedent. D-sa arată problemele ce rețin atenția conducătorilor Statelor Micii Înțelegeri, atât în ce privește Europa occidentală cât mai ales în ce privește Europa centrală și constată perfecta unitate a acestui organism esențial al păcii.

LE POPULAIRE constată că conferința dela București capătă o importanță specială prin faptul că întrunește pe șefii celor trei State într'un moment deosebit de greu al politicii europene. Ziarul accentuează importanța discursurilor rostite de M. S. Regele Carol, Prințul Regent Paul și președintele Beneș. „Conversațiunile politice ce se vor desfășura la București, scrie LE POPULAIRE, se vor inspira din directivele fixate prin aceste discursuri“.

Toate ziarele publică dări de seamă ample asupra reuniunii dela București. Ele reproduc la loc de frunte discursurile ținute la palatul regal, întrecându-se în a releva excepționala însemnătate a declarațiilor celor trei șefi de Stat.

LA RÉPUBLIQUE din 7 Iunie, sub titlul „Șefii de Stat ai Micii Înțelegeri la București“, scrie:

„D. Beneș, președintele Republicii Cehoslovace și prințul regent Paul al Iugoslaviei, fiind întovărășiți, primul de d. Kamil Krofta, ministrul său al afacerilor străine și al doilea de d. Spaho, ministru în funcțiune; întrunirea celor trei șefi de Stat ai Micii Înțelegeri la București, are astfel îndoită valoare a unei conferințe diplomatice, în cursul căreia vor putea fi dezbătute interese importante, și a unei manifestări simbolice prin care se afirmă odată mai mult, cu strălucire, strânsa solidaritate care unește Cehoslovacia, România și Iugoslavia.

„Prin această îndoită calitate, întrunirea dela București este un eveniment important și oportun.

„Intr'adevăr, în decursul ultimelor luni s'au făcut mari eforturi pentru a disocia Mica Înțelegere și pentru a da o orientare nouă politicii externe a cel puțin unuia sau două din Statele care alcătuiesc Mica Înțelegere. Era prin urmare, bine ca eșecul lor să fie atestat în mod public.

„România, Iugoslavia, ca și Cehoslovacia, înțeleg să se mențină pe linia lor politică tradițională: devotament față de Societatea Națiunilor, credință față de doctrina siguranței colective, păstrarea relațiilor amicale cu marile puteri care continuă a fi membre și apărătoare ale organismului dela Geneva, rămânând esențialele principii pe care se întemeiază politica comună a celor trei State ale Micii Înțelegeri.

„In cadrul acestor principii generale, Statele Micii Înțelegeri așteaptă din partea Franței o direcție bine lămurită. Un moment decepționate de șovăielile noastre, ele își îndreptase privirile spre Anglia. Dar, slăbiciunile dovedite de diplomația britanică în cursul ultimelor luni le au descurajat la rândul lor. Și încă o dată, prietenii noștri din Mica Înțelegere, cer Franței gesturi și inițiative, indicându-le calea de urmat și redându-le dreptul de a nu despera de pace. Am săvârși o mare greșală dacă i-am desamăgi odată mai mult“.

In numărul din 9 Iunie LE TEMPS comentează pe larg conversațiunile politice dela București, și în special reuniunea dela Scroviște.

„Comunicatul, publicat după conferință, observă LE TEMPS, este redactat în termeni foarte discreți. El notează însă că toate problemele la ordinea zilei au fost examinate și că identitatea cea mai perfectă de vederi a fost constatată.

„S'a stabilit așa dar o completă comunitate de acțiune. Aceasta constituie o declarație fermă despre acordul celor trei șefi de Stat ai Micii Înțelegeri asupra unei politici solide și a unei acțiuni comune a României, Iugoslaviei și Cehoslovaciei“.

LE TEMPS, reproduce informațiunile despre chestiunile discutate la București. Ocopându-se apoi de situația

generală din Europa și în special, despre atitudinea Italiei, ziarul arată că o îndreptare energică se impune. Această îndreptare nu este posibilă decât prin cooperarea cea mai strânsă și încrezătoare între Franța, Anglia și Italia. „Nu mai este mult timp de pierdut. Nu mai e loc pentru greșeli, dacă voim să evităm primejduirea întregii civilizații“ încheie ziarul.

In PARIS SOIR din 9 Iunie, d. Jules Sauerwein scrie:

„Sâmbătă dimineața, Regele Carol a făcut să defileze înaintea oaspeților Săi 30.000 soldați bine echipați, bine înarmați, bine antrenati. Azi le-a arătat tineretul român 25.000 băieți și fete, grupați în ordine pe câmpia Cotroceni, unde peste 100.000 spectatori luaseră loc în tribunele ridicate în grabă.

„Regele Carol, care nu domnește decât de șase ani, este un monarh care, de dimineață până seara vede și dirijează toate, prin El însuși. Dar în mijlocul acestor multiple preocupări, n'a uitat misiunea de a unifica și a da viață printr'o mistică comună țării, al cărei teritoriu și al cărei populații s'a dublat dela războiu. Este mândru de soldații Săi și de tineret și crede că sentimentul unanim al celor care-i sunt oaspeți acum, este că are toate motivele să fie mândru“.

D. Sauerwein relevă preocupările și temerile Micii Înțelegeri în actuala situație europeană și grijile ei de organizare militară puternică, printr'o strânsă și organizată colaborare a celor trei State.

LE FIGARO din 9 Iunie publică, sub titlul: „Mica Înțelegere și Ordinea europeană“, următorul articol al d-lui W. d'Ormesson:

„Intrunirea celor trei șefi de State ai Micii Înțelegeri, ținută de curând la București, este o manifestare simbolică mai mult încă decât o conferință politică.

„Este puțin probabil că convorbirile între Regele Carol, prințul Paul și președintele Beneș să fi avut o importanță particulară; d. Stoiadinovici nu întovărășea pe prințul regent al Iugoslaviei. În schimb, este cert că cei trei șefi de State, au ținut să afirme cu tărie, în această Europă, unde domnește confuzia și adeseori desbinarea, vitalitatea legăturilor care unesc cele trei țări. Această demonstrație era oportună. Ea pune capăt svonurilor care au circulat asupra unor prefinse neînțelegeri.

„La drept vorbind, nicio legendă nu este mai neîntemeiată decât aceea care ar încerca să acrediteze că există divergențe serioase în sânul Micii Înțelegeri și aceasta, pentru simplul motiv că România, Cehoslovacia și Iugoslavia, sunt câte-și trele țări „conservatoare“, al căror scop principal este de a menține Statul teritorial, născut din tratatele dela 1919.

„Când două State, cum de pildă, Polonia și Ungaria, își jură în mod solemn, amicitie eternă, nu ne putem împiedeca de a gândi că există un echivoc la baza acestei amicitii, ea fiind mai mult în funcție de tactică diplomatică decât dictată de natura lucrurilor, deoarece Polonia este în mod necesar partizană a Statu-quo-ului, iar Ungaria, nu. Dar între români, cehoslovaci și iugoslavi, nu poate exista niciun fel de echivoc. Devotamentul față de ordinea europeană este cimentul alianței lor. Principiul însă pe care se întemeiază acest devotament străbate o criză profundă. Timp de 15 ani, într'adevăr, ordinea europeană a fost garantată de un anume sistem juridic, care, sub unele aparante abstracte, valora, mai ales prin forța acelor care îl susțineau și prin slăbiciunea provizorie a acelor care îl suportau anevoie.

„Afacerea etiopiană, — dată fiind poziția de mare putere europeană a Italiei — la sdruncinat serios, iar carența Franței și a Angliei care nu au reacționat față de violarea dela 7 Martie, i-a dat lovitură de grație.

„De atunci un cielu a fost încheiat. Un altul începe. Principiul conservator nu poate găsi un sprijin, un adăpost într'o școlastică juridică care nu corespundea decât unei lumi abstracte. El trebuie să caute acest sprijin, acest refugiu în fizica politică. Or aceasta invită pe fiecare Stat să se apere împotriva primejdiilor care îl amenință prin mijloace proprii.

„Adevărul este că ar trebui foarte puțin pentru ea Mica Înțelegere să se simtă deplin asigurată pe pozițiile ei conservatoare.

„Ar fi deajuns o politică franceză în Europa, care să dea în afară o impresie de autoritate; adică o Franță de care toată lumea ar trebui să fie convinsă că joacă încă un rol în Europa, și că nu este dispusă nici să părăsească pe prietenii ei, nici să alunece pe panta incoerenței“.

L'ERE NOUVELLE, din 9 Iunie, scrie despre Conferința dela București a șefilor de Stat ai Micii Înțelegeri:

„Conferința șefilor de Stat ai Micii Înțelegeri la București a fost o manifestare strălucită a solidarității care unește în momentul prezent, precum le-a unit în trecut, România, Cehoslovația și Iugoslavia. Comunicatul oficial publicat la sfârșitul convorbirilor, constată că există cea mai perfectă identitate de vederi asupra tuturor problemelor care au fost examinate, și că o acțiune comună, desăvârșită a fost stabilită. Departe deci de a fi pe punctul de a se disocia sistemul de colaborare al celor trei State, creat imediat după războiul pe baza siguranței colective și a asistenței mutuale, sub numele de Mica Înțelegere, este mai solid ea niciodată.

„In plus cei trei parteneri sunt absolut de acord:

1. De a se împotrivi energie în ceea ce privește Austria, contra oricărei încercări de restaurare a Habsburgilor;

2. De a adapta în întregime atitudinea lor la aceea a Franței și a Angliei în chestiunea Anchlussului;

3. Și totdeauna în chestiunea sancțiunilor.

4. De a se opune, părăsind chiar la nevoie Geneva, dacă reforma Societății Națiunilor ar fi hotărâtă în sensul unei ierarhizări, adică unei nesocotiri a drepturilor Statelor mari și mici.

5. Asupra necesității unei colaborări efective a Micii Înțelegeri cu U. R. S. S.

„După întrevederile dela București și importanțele hotărâri care au fost luate, e de așteptat ca Mica Înțelegere, Înțelegerea Balcanică și Republica Sovietelor să joace un rol de primul ordin în cursul viitoarei sesiuni a Ligii Națiunilor“.

LA TRIBUNE DES NATIONS din 11 Iunie scrie:

„Întâlnirea șefilor celor trei State ale Micii Înțelegeri a fost o demonstrație strălucită a solidității organizației regionale fondată acum 16 ani. Declarațiile Regelui Carol, ale Prințului Paul al Iugoslaviei și ale președintelui Beneș au produs o impresie considerabilă în marile capitale“.

Același ziar, din 11 Iunie, publică sub semnătura d-lui Pierre Dominique următorul articol despre convorbirile dela București:

„Hotărât lucru, Mica Înțelegere este o putere. Cele trei State nu au încetat de a fi strâns unite dela sfârșitul războiului, ceea ce nu e lipsit de interes. Timp îndelungat, sistemul nu cuprindea decât trei State. România, Iugoslavia și Cehoslovația și se sprijinea pe Franța.

„Ele continuă să se sprijine pe Franța, dar în același timp pe Rusia Sovietică, în urma apropierii ruso-române și a acordului ruso-cehoslovac. El se sprijină mai ales la Sud pe Uniunea Balcanică, din care fac parte

două din Statele Micii Înțelegeri, România și Iugoslavia. Astfel se explică de ce Mica Înțelegere înclină să priceapă atitudinea Turciei în chestia Strămtorilor.

„Fapt de primă importanță, pentru că Turcia, asociind eforturile sale acelor ale puterilor din Mica Înțelegere, poate împiedica orice dezordine în Balcani, precum Mica Înțelegere, redusă la singurele ei forțe, este în măsură de a împiedica orice dezordine pe Dunăre.

„De altfel nu Balcanii rețin mai mult atenția diplomaților Micii Înțelegeri, ci Dunărea spre care tinde întreaga acțiune a Habsburgilor, a Germaniei și a Italiei.

„Mica înțelegere se opune restaurării Habsburgilor. Dacă totuși s'ar încerca aceasta, ea va mobiliza intervenind la nevoie. Ea socotește într'adevăr că este destul de puternică pentru a-și impune voința.

„Mica Înțelegere știe că d. von Schusschnigg care spune că nu ar fi partizanul restaurării Habsburgilor, nu este absolut potrivit înțelesului lor. Ea mai știe că von Schusschnigg este de acord cu Vaticanul, iar acesta înțeles cu pretendentul; și că Italia ar vedea cu ochi favorabili extinderea influenței ei în bazinul dunărean, influență care pentru moment este redusă la îndoitul plan austriac și maghiar.

„Este evident că din acest punct de vedere Iugoslavia este cea mai interesată. Nu de mult a fost dat în vileag un nou plan italian, sau mai bine zis italo-habsburgic, după care Italia, ar fi manevrat în vederea reconstituirii unui Stat Austro-Ungar, întărit de Croația și de Slovația, și bine înțeles aliat, dacă nu vasal, al Romei.

„Dar Germania, ni se va spune, ce câștig poate avea în toate aceste combinații? Mulți observatori au înregistrat în ultimul timp, indiciile unei apropieri italo-germane. Chestiunea Anschlussului, nu constituie ea totuși, un obstacol de neînving? Cum putem socoti că Germania ar putea renunța vreo dată la Austria, a cărei anexare i-ar deschide calea Dunării, șesurile maghiare, și i-ar asigura dominația asupra întregii Europe Centrale?

„Pare deci că Germania nu se gândește să intervie, nici la Vest nici la Est, unde greutățile sunt mari, ci la Sud, unde sorții de reușită sunt mai siguri, dar unde se lovește de Italia.

„Mica Înțelegere a priceput situația și se folosește până la un oare care punct de acest antagonism. Totuși, ea nu merge în acțiunea ei până în a se arunca în brațele uneia sau alteia din aceste două puteri. Mica Înțelegere se mărginește asupra acestui punct particular a preciza, că ea nu s'ar opune Anschlussului, decât în acord cu Societatea Națiunilor și cu celelalte mari puteri.

„Reese din aceasta, că o posibilitate de apropiere între Roma și Mica Înțelegere nu este exclusă, dar ar trebui o Franță care să știe să conducă cu dibăcie această politică de apropiere, și care să fie în același timp în măsură să adopte o poziție bine lămurită atât față de Habsburgi, cât și cu privire la Anschluss.

„Concluzia este că pentru moment, jocul respectiv al Micii Înțelegeri și al Germaniei, tinând seamă de influențele Parisului, Moscovei, Londrei și Vaticanului, fără a uita Uniunea Balcanică, au ajuns la o stare de echilibru care poate dura atâta timp cât un gest imprudent cum de pildă gestul habsburgilor, nu ar pune foc pulberii.

„In orice caz nu ași putea sublinia îndestul, forța reală, diplomatică și militară pe care o reprezintă Mica Înțelegere și importanța politică a legăturii care unește cele trei State“.

PARIS-SOIR, din 13 Iunie, publică un interviu acordat de d. Beneș, d-lui Sauerwin în trenul speciul cu care Președintele Republicii Cehoslovace, a părăsit România.

D. Beneș a declarat între altele:

„Aduc din București o înțelegere încă mai strânsă cu prietenii noștri din România și din Iugoslavia.

„Nu ne e teamă, suntem pregătiți pentru orice.

— „Dacă toată lumea vorbește lămurit în Europa, pacea va fi salvată“.

„D. Beneș a insistat apoi asupra totalei identității de vederi a Micii Înțelegeri, atât în ce privește problemele internaționale, cât și în ceea ce privește atitudinea ei la Societatea Națiunilor, unde această unitate va apare în toată lumina ei.

Presă engleză.

Intrunirile șefilor de Stat ai țărilor din Mica Înțelegere la București, este relevată de întreaga presă engleză din 6 Iunie ca un eveniment de o importanță capitală pentru menținerea păcii și asigurarea dezvoltării și cooperării dintre Statele Europei centrale.

DAILY TELEGRAPH publică o descriere amănunțită a recepției organizată de guvernul român în cinstea președintelui Beneș și a Prințului Paul la București.

„Este pentru prima dată când șefii celor trei State ale Micii Înțelegeri s'au întrunit“ remarcă ziarul englez.

Relevă apoi de asemenea conferința dela Scroviște, subliniind faptul că va lua parte și d. ministru Titulescu.

TIMES, sub titlul „Europa alarmată și solidaritatea Micii Înțelegeri“, publică un articol în care scrie între altele:

„Ministri de externe ai Micii Înțelegeri s'au întâlnit recent și au afirmat atunci unitatea ei, dar cum mai existau câteva puncte asupra cărora nu erau complet de acord, întâlnirea actuală este interpretată ca o manifestație demonstrativă a unității reale a Micii Înțelegeri într-o Europă alarmată și a faptului că divergențele aparente asupra punctelor secundare nu influențează solidaritatea care există asupra chestiunilor capitale“.

DAILY EXPRES crede că, motivul imediat a reuniterii la București a șefilor Statelor Micii Înțelegeri ar fi svonul referitor la restaurarea Habsburgilor și planurile germane de expansiune în Europa Centrală, în dauna Austriei și Cehoslovaciei.

Cercuirile diplomatice, scrie ziarul, cred că discuțiile care vor urma între bărbații de Stat ai Micii Înțelegeri se vor concentra asupra cooperării și pregătirilor militare viitoare“.

OBSERVIR din 7 Iunie arată primirea entuziastă care s'a făcut la București Prințului Regent Paul și Președintelui Beneș. Și apoi scrie:

„In cele trei conferințe ce s'au fixat, șefii Statelor Micii Înțelegeri, urmează să discute problemele variate care interesează țările lor în urma sdruncinării principiului securității colective și slăbirii Ligii Națiunilor.

„Una din problemele principale care se vor discuta, este aceea a Habsburgilor. Se știe în mod definit, scrie ziarul, că Mica Înțelegere se va opune în mod categoric restaurării Habsburgilor și că șefii celor trei State ai Micii Înțelegeri se vor consfătui privitor la măsurile care vor trebui luate în eventualitatea unei lovituri a Habsburgilor“.

Ziarele din 8 Iunie, fără deosebire, relevă importanța evenimentului descriind primirea din cele mai călduroase care s'a făcut celor doi șefi de State. O importanță deosebită se atribuie discursului pronunțat de Suveranul Românici, despre care TIMES scrie:

„Maiestatea Sa s'a adresat șefilor de Stat ai Cehoslovaciei și Iugoslaviei și cuvintele: „scumpi aliați“, accentuând că interesul de căpetenie a Micii Înțelegeri este menținerea frontierelor actuale și a tratatelor de pace. Politica ei a fost bazată pe respectul obligațiilor internaționale iar forța sa pe indestructibila sa unitate.

„Este în interesul Micii Înțelegeri, continuă ziarul, să rămână credincioasă Societății Națiunilor. Dacă se va dovedi necesar o modificare a pactului Societății Națiunilor Mica Înțelegere nu va accepta o modificare care ar primejdi principiul egalității între State, ori ar slăbi însăși Societatea Națiunilor.

„Politica Micii Înțelegeri față de toate Statele fără excepție, este aceea de prietenie. Opera Micii Înțelegeri este datorită contactului necontenit dintre reprezentanții ei și de aceea propun ca șefii Statelor Micii Înțelegeri să se întâlnească în fiecare an“.

MANCHESTER GUARDIAN publică o corespondență din București, sub titlul „Reafirmarea solidarității Micii Înțelegeri“, accentuând cuvintele Suveranului: „conferința afirmă unitatea și indisolubilitatea Micii Înțelegeri“.

Apoi ca și celelalte ziare principale redă diverse pasaaje din discursul ținut de M. S. Regele Carol, adăugând, cuvintele din răspunsul d-lui Beneș prin care d-sa declară că nu există deosebiri de vederi între Statele Micii Înțelegeri, care constituie cheia de boltă pentru menținerea păcii în bazinul Dunărean.

MORNING POST din 8 Iunie scrie că se atribuie o deosebită importanță prezenței la București a A. S. R. Prințului Paul al Iugoslaviei, mai ales după vizita făcută de d. Beck la Belgrad.

„Declarațiile A. S. R. Prințului Paul, că domnește perfectă unitate între Iugoslavia și cele două state din Mica Înțelegere, constituie o dovadă definitivă că atitudinea Iugoslaviei n'a suferit nicio schimbare.

„Se crede, adaugă „Morning Post“, că una dintre chestiunile discutate a fost Restaurarea Habsburgilor și că s'a decis a se lua măsuri prompte în cazul unei lovituri dată de legimiști“.

DAILY TELEGRAPH cu aceeași dată, după ce publică discursul Suveranului, scrie:

„Conferința dela Scroviștea a durat patru ore. Se crede că s'a discutat chestiunea Habsburgilor și atitudinea Micii Înțelegeri“.

DAILY EXPRESS din 8 Iunie publică o scurtă telegramă, relevând în special, declarația d-lui Beneș, că statele Micii Înțelegeri se vor apăra împreună împotriva oricărui agresor până la ultima picătură de sânge. Ziarul adaugă:

„Declarațiile hotărâte cu privire la păstrarea ordinii internaționale, respectarea obligațiilor, apărarea frontierelor și concursul pentru întărirea Societății Națiunilor, produc o deosebită impresie și coincid cu stimularea campaniei pentru apărarea Societății Națiunilor, cum și cu apelul adresat de lordul Cecil în calitate de președinte al Uniunii pentru Societatea Națiunilor“.

DAILY TELEGRAPH din 9 Iunie, extrage din comunicatul oficial emis în urma întrevederii celor trei șefi de state, următoarele:

„Există cea mai completă identitate de vederi asupra tuturor punctelor și ca rezultat s'a stabilit o linie comună de acțiune“.

GREAT BRITAIN & THE EAST din 11 Iunie scrie următoarele: „Recenta întrunire a Micii Înțelegeri, al cărei rezultat a fost comunicat oficial, relevând stabilirea unei complete unanimități de vederi, a fost urmată zilele acestea de conferința dela București, între Regele Carol al României, Prințul Paul, regentul Iugoslaviei și dr. Beneș, președintele Cehoslovaciei. Este evident, prin urmare, că unanimitatea precedentă a avut un caracter „oficial“, după cum bănuiam și noi.

„Faptul că Mica Înțelegere a supraviețuit atâta vreme, a surprins pe mulți observatori politici. Dar ea să poată ajunge la un front unit pe chestiuni atât de delicate și de variate ca aceea a restaurării Habsburgilor și a raporturilor individuale cu Germania, Rusia și Liga Națiunilor, însemnează într'adevăr că posedă elemente de permanență nebanuite până acum.

„Și totuși, greutățile Micii Înțelegeri nu sunt mai mari decât acelea ale oricărui alt grup de State din Europa. Intregul continent este la răscoace și până ce nu se modifică structura Ligii și nu se cunoscut ultimile intenții ale Germaniei, nicio țară nu poate avea încredere deplină despre siguranța ei“.

Presa germană.

„FRANKFURTER ZEITUNG“ din 9 Iunie publică un articol de fond, intitulat „Paranteza și stâlpul lui Beneș“.

Ziarul scrie: „In istoria Micii Înțelegeri se poate constata o înnoire. Dela început mecanismul ei statornicise ca ministrii de externe ai celor trei state, membre, să se întâlnească regulat în conferința comună. Această asigurare pentru o conducere politică unitară, a fost suficientă până acum, deși trăinicia interioară a Micii Înțelegeri, suferise de câteva ori de debilitări. Totuși, însoțitoarele raporturi de azi din Europa, conducătorilor responsabili li s'a părut în orice caz indicat pentru lumea din afară să demonstreze mai accentuat intangibilitatea coeziunii. Astfel s'au întâlnit acum în București, șefii de Stat ai României, Iugoslaviei și Cehoslovaciei: Regele Carol, Principele Regent Paul și Președintele de Stat Dr. Beneș. Nu se poate crede că în convorbiri s'au căutat noi linii de orientare. Conferința ministrilor de externe avusese loc la Belgrad, cu câteva săptămâni mai de vreme. Cu acest prilej se desbătuse chestia atitudinii Micii Înțelegeri față de noile desfășurări europene. Se comunicase că Mica Înțelegere se opune cu cea mai categorică hotărâre împotriva unei modificări a actualei situații din Europa Centrală. Aceasta se referea, atât la revizuirea granițelor, cât și la mult comentata restaurare a dinastiei habsburgice. Mai departe s'au făcut asigurări de nestrămutată credință față de Societatea Națiunilor și față de securitatea colectivă. La Belgrad a ieșit, de asemenea, la iveală, în mod destul de lămurit, tendința de a da independență politicii Micii Înțelegeri și de a se desprinde, într'un caz dat de strânsul contact cu puterile apusene. S'a rezervat anume libertatea hotărârii, pentru cazul când s'ar fi luat la Geneva dispoziții privitoare la Europa Centrală, fără ca Mica Înțelegere să fi fost consultată.

„D-rul Beneș a confirmat programul din Belgrad, într'o cuvântare. Intre timp, firește că problema abisiană și-a găsit o soluție care, ca un fapt împlinit, înghesue Europa spre noi hotărâri concrete. Cu ajutorul cererii argentinene de convocare a adunării plene a Societății Națiunilor, Consiliul a mai amânat pe două săptămâni sesiunea sa, anunțată pentru 16 Iunie. Necesitatea unui câștig de timp nici n'a putut fi exprimată în mod mai clar. Firește trebuia să i se dea și noului guvern francez posibilitatea de a se pregăti pentru Geneva. Până acum

nu se cunoaște întru cât străduințele diplomatice dintre Roma și Londra ar fi putut netezi drumul. E mai mult decât probabil că la Geneva lumea se va întâlni din nou, pentru a constata ce contraste dure și ascuțite continuă să existe. Mica Înțelegere vrea și ea să fie înarmată pentru aceasta. Ea vrea mai mult, vrea să arunce greutatea ei în balanță, față de marile puteri, dacă s'ar pune chestia probabilei părăsiri a Societății Națiunilor de către Italia.

„Mica Înțelegere ar vrea să salveze Societatea Națiunilor. D. Beneș n'a lăsat în această privință nicio îndoială că o Societate a Națiunilor salvată pentru o clipă, n'ar dovedi viabilitate. Și la București lumea s'a întrebat ce va urma, dacă odată cu plecarea Italiei, ar izbucni criza la Geneva. Poate că demonstrativa subliniere a unității și a organizației Micii Înțelegeri atârnuă mai mult de posibilitățile ce ar decurge din evenimentul pomenit. D-rul Beneș a spus: „Ași dori foarte mult ca în toate capitalele europene să se audă următoarea parolă: Mica Înțelegere e o paranteză în angrenajul european și în structura europeană. E un stâlp fără care clădirea europeană s'ar prăbuși, cu urmări incalculabile, în cazul unui conflict“.

„Acest avertisment a fost rostit în prezența Regelui Carol și a Prințului Regent Paul. A fost întovărășit de asigurări de pace și, mai înainte de toate, de declarația că politica Micii Înțelegeri nu are niciun vârf ostil împotriva vecinilor săi. Cu aceasta s'a subliniat doar cât de mult dorea Beneș ca să-și vadă cuvintele adresate către marile puteri, care nu trebuie să treacă peste Mica Înțelegere, în străduințele lor pentru un nou echilibru european. S'ar putea riposta că marile puteri au dreptul și libertatea de a se înțelege între ele așa cum cred că e mai în interesul lor. Dar totuși, în adevăr colaborarea Micii Înțelegeri va fi un aport adevărat la opera păcii, atunci va fi binevenită ori unde“.

Presa sovietică.

IZVESTIA din 9 Iunie 1936 publică următoarele, asupra întâlnirii la București a capilor Micii Înțelegeri:

„In ziua de 6 Iunie a avut loc la Palatul Regal din București un dejun, la care a participat familia Regală Română și membrii guvernului, în onoarea președintelui Cehoslovaciei și a prințului Regent Paul.

„M. S. Regele Carol a semnalat, în discursul ținut, că România este o parte nedespărțită din Mica Antantă. In interesul comun al țărilor ce o compun, Regele Carol a susținut necesitatea păstrării granițelor actuale și a tratatelor în vigoare. Puterea Micii Antante stă în unitatea luptei pentru pace. Iar dacă se va stabili necesitatea revizuirii statutelor Societății Națiunilor, România nu va tolera micșorarea drepturilor Statelor mici și slăbirea tratatelor internaționale.

„Președintele Beneș, în discursul său, a susținut necesitatea conferințelor anuale ale capilor Micii Înțelegeri, preconizată de Regele Carol, promunându-se pentru o colaborare strânsă cu Înțelegerea Balcanică în scop de a păstra pacea în Europa Centrală. Mica Antantă apără principiul echilibrului european în bazinul Dunărean și în Balcani, apărând în acest mod pacea nu numai în interesul său propriu, ci și pentru întreaga Europă. Mica Antantă trebuie să susție principiile Societății Națiunilor, apărându-le din toate puterile sale.

„Prințul Regent Paul, s'a declarat mulțumit de întrunirea Micii Antante, confirmând în totul cele spuse de Regele Carol. „Mica Antantă — a spus prințul Paul — va proceda în conformitate cu interesele țărilor ce o compun“.

In legătură cu întrevederile dela București, ziarul sovietic ZA INDUSTRIALIZATIU, sub titlul „Intâlnirea Statelor Micii Antante“, scrie:

„Intâlnirea dintre șefii Micii Antante — Regele Carol al României, Prințul-Regent Paul al Iugoslaviei și președintele republicii cehoslovace Beneș a fost o manifestare a unității Micii Antante și a contactului strâns ce există între Mica Antantă și Antanta Balcanică.

„După cum s'a arătat în discursurile participanților la această consfătuire, la baza acestei unități stă tendința comună celor trei State, de a păstra neatinse frontierele existente, stabilite prin tratatele de pace. Intru cât tendințele revizioniste ale Ungariei, Poloniei și Germaniei sunt îndreptate tocmai împotriva țărilor Micii Înțelegeri, hotărârea nestrămutată de a lupta împotriva oricăror încercări revizioniste, exprimată de țările Micii Înțelegeri, capătă o mare însemnătate.

„Ași vrea ca vorbele mele să fie auzite în toate capitalele lumii, pentru că Mica Antantă este cheia păcii europene“, a declarat Beneș la București. Beneș a subliniat că Mica Înțelegere are posibilitatea să-și apere teritoriile numai menținându-se în cadrul unui plan general de luptă pentru pace în Europa.

„Intrevederile dela București sunt un răspuns la călătoria ministrului de externe polonez Beck, care a încercat să înceapă la Belgrad subminarea unității întregii Micii Înțelegeri“.

Presa elvețiană.

LA TRIBUNE DE GENEVE din 8 Iunie scrie, în legătură cu înălnirile dela București:

„O parte din presa străină subliniază cu satisfacție micile greutăți care s'au ivit între Belgrad, București și Praga, cu privire la tactica de adoptat față de Italia, Germania sau Austria. Asupra principiilor esențiale însă, acordul este total. Cei trei aliați sunt mai hotărâți ca oricând să nu tolereze restaurarea Habsburgilor, să nu îngăduie vreo atingere a tratatelor care garantează independența și integritatea lor teritorială, să nu admită înființarea unui „directorat european“, să combată orice inițiativă care ar tinde la slăbirea Societății Națiunilor sau la anihilarea de fapt a Covenantului. Și mai ales, ei sunt absolut hotărâți, să aplice între ei până la ultimele consecințe, regula asistenței mutuale, astfel cum este definită de statutele Ligei.

„Scopul final al conferinței dela București, este, prin urmare organizarea la oaltă, pe baze tehnice solide, a tuturor mijloacelor de apărare politică, economică și militară de care dispun cele trei State aliate.

„Față de desordinea și nedumerirea generală, Mica Înțelegere dă astfel, o frumoasă pildă de solidaritate, de sânge rece, de stăruință și cu populația ei de cincizeci milioane de suflete, ea reprezintă într'adevăr în centrul Europei cea mai sigură barieră a ordinii și a păcii contra tuturor întreprinderilor imperialiste, oriunde s'ar produce“.

JOURNAL DES NATIONS din 9 Iunie scrie despre întrevederea dela București:

„Intrunirea celor trei șefi de State ai Micii Înțelegeri la București, a adus lumii întregi știri liniștitoare. Intâlnirea șefilor de State ale unei înțelegeri regionale, care se numără cu drept cuvânt printre cele mai pacifice, cele mai unite și cele mai puternice de pe continentul nostru, nu putea să nu fie o utilă confirmare a păcii pe care Mica Înțelegere n'a încetat să o apere în cadrul Societății Națiunilor și în spiritul Pactului.

Ideia și sensul întrunirii de la București a fost, prin urmare, confirmarea operei celor trei miniștri răspunzători ai celor trei țări.

„Ce vor acești trei oameni de stat?

„1. Să unească eforturile lor pentru a se opune revenirii acelei perioade când Statele Europei Centrale și balcanice erau jucăriile politice marilor puteri, adică pionii ai tuturor uneltirilor de egemonie imperială.

„2. Să creeze o înțelegere atât de desăvârșită între Statele din Europa Centrală, încât niciuna din marile puteri, să nu găsească un folos de a opune o țară contra altele și de a face din ea obiectul politicii sale.

„Categorică contra restaurării Habsburgilor, categorică contra revizionismului distrugător, Mica Înțelegere, rămâne în ajunul celei de a doua fază a celei a 16 Adunări a Societății Națiunilor, colaboratoarea cea mai credincioasă la opera de siguranță colectivă prescrisă de Pact, acest Pact care n'are nevoie de reforme, acest Pact care spune totul și conține totul pentru oamenii de Stat care știu să citească și mai ales pentru cei care înțeleg să-l aplice“.

TRIBUNE DE GENEVE din 11 Iunie publică un articol al d-lui Paul du Bochet, care începe cu constatarea că „intrevederile dela București au avut un caracter de adevărată solemnitate politică“.

După ce analizează rezultatele lor pe baza comunicatului oficial, adaugă că „în mijlocul zăpăcelii provocate de evenimentele din Rhenania și Etiopia, atitudinea categorică a țărilor Micii-Înțelegeri va putea avea o influență hotărâtoare în ce privește viitorul Societății Națiunilor“. *Drept încheiere autorul conchide: Cele 3 State mici au dat cu prilejul întrevederilor dela București un nou exemplu de independență, de înțelegere și de curaj elizivuit: ceea ce scoate și mai mult în evidență nehotărârea și orbirea bătrânelor națiuni occidentale“.*

BASLER NACHRICHTEN din aceeași zi scoate în evidență importanța pe care o are pentru soluționarea problemelor dunărene — manifestațiunea politică dela București, mai ales în ce privește problema Austriei. „Inainte cu un an încă, toate planurile vieneze de restaurație și toate amenințările cu războiu ale Micii Înțelegeri ar fi fost fără importanță, pentru că soluționarea definitivă ar fi dat-o totuși numai cele 3 Mari Puteri dela Stresa. Dar Mica-Înțelegere a devenit mare îndeajuns, iar Marile Puteri au devenit mici îndeajuns — ca amenințările războinice dela București să nu pară de loc ridicole“.

Presa austriacă.

Cu data de 5 Iunie, NEUE FREIE PRESSE publică o corespondență din Praga, semnată „Dr. R. W.“, în care se ocupă de vizita d-lui Beneș la București. Intre altele scrie:

„Nu trebuie să ne așteptăm la hotărâri noi. Dar se poate conta pe faptul, că d. Beneș, care este o mare autoritate în chestiunile Societății Națiunilor, va face unele propuneri cu privire la o politică comună a micilor State în politica Societății Națiunilor. Ținta principală rămâne însă înțelegerea Statelor Bazinului Dunării“.

In numărul din 10 Iunie, WIENER WIRTSCHAFTS-WOCHE publică, sub titlul „România și Rusia la Adriatică“, următorul articol semnat de d. Heinrich Pfannenstüll:

„Cu prilejul întrunirii șefilor de Stat ai Micii Înțelegeri la București s'a discutat și o problemă care preocupă de mai mult timp Iugoslavia, România și Bul-

garia. Prințul regent Paul a fost însoțit și de ministrul comunicațiilor iugoslave d. Spaho, a cărui misiune a fost să pregătească convenția pentru construirea unui nou pod peste Dunăre între Iugoslavia și România la Kladova—Turnu-Severin. De mai mult timp fixarea locului pentru construirea podului a format subiectul unor convorbiri între Iugoslavia și Statele vecine interesate. Părea că s'a decis construirea podului la Ruscic, în favoarea Bulgariei. Cum însă Bulgaria — cu toate insistențele repetate ale Micii Înțelegeri — nu s'a declarat dispusă la o asociere mai strânsă de ea, Iugoslavia a început negocierile cu România. Un pod nou între România și Iugoslavia înseamnă o scurtare de drum de 160 km. între București și Belgrad.

„In ce privește construirea podului, nu sunt decisive numai puncte de vedere economice. Atât statul major român, cât și cel iugoslav, au invocat motive strategice și au izbutit ca trecerea să se fixeze la Kladova. În schimb Bulgaria, Polonia și Grecia au propagat trecerea la Ruscic.

„Franța și Rusia au susținut punctul de vedere iugoslav și cel românesc, respectiv construirea podului la Kladova, lângă Turnu-Severin. România și Rusia obțin astfel un acces la Adriatică, căreia acum, după întărirea Dardanelor, i se cuvine o importanță mai mare din partea Turciei.

„Este cert, că acest pod nou va avea o mare importanță economică, din cauză că — făcând abstracție de legătura mai bună dintre Belgrad și București — se realizează un drum de cale ferată direct între Iugoslavia și sursele de petrol ale României. Afară de aceasta, noua legătură de cale ferată asigură o legătură mai favorabilă între România, Serbia sudică și Grecia. Astfel în vechea Serbie se pot deschide acele teritorii a căror bogății de minereuri n'au fost exploatate până acum din lipsa unei comunicații potrivite“.

Presă polonă.

ECHO DE VARSOVIE din 3 Iunie scrie despre întrunirea la București a conducătorilor supremi ai Micii Înțelegeri:

„Bucureștiul va fi timp de trei zile sediul unei întruniri excepționale a celor trei șefi de State ai Micii Înțelegeri. Este un eveniment căruia bine cunoscuta ospitalitatea română va ști să-i dea cea mai mare strălucire.

„După conferința dela Belgrad, care a stabilit în unsprezece puncte precise poziția diplomatică a Micii Înțelegeri față de actualitatea internațională, întrunirea dela București va aduce acestei solidarități o supremă consfințire.

„Serbările care vor avea ca preludiv o revistă în stil mare a vitezelor trupe române, vor coincide cu data de 8 Iunie, aniversarea urcării la tron a Majestății Sale Regele Carol al II-lea.

„Ferieita inițiativă a României va dovedi lumii întregi că Mica Înțelegere este mai unită ca niciodată și că această unitate nu este un cuvânt zadărnice“.

Presă greacă

LE MESSENGER D'ATHENES din 6 Iunie scrie, în legătură cu întrunirea dela București:

„Pe măsură ce se apropie data acestei întruniri, svonurile răspândite de presa străină cu privire la unele divergențe ivite între Statele Micii-Înțelegeri, au câștigat în intensitate.

„De altfel, nu pentru prima oară, Mica-Înțelegere resimte o presiune a evenimentelor de natură a sdruncina

coeziunea ei. Sunt câțiva ani, ea părea pe punctul de a se disolva.

„Puțin după aceea însă, ea s'a reafirmat cu o forță nouă, reușind să consolideze legăturile ei și să câștige o autoritate care i-a îngăduit de a se face ascultată de marile puteri și de a trata cu ele pe picior de egalitate. Londra, Parisul și Roma, în acordurile lor, au trebuit să țină seama de opinia Micii-Înțelegeri. Din aceste acorduri, nu mai rămâne astăzi aproape nimic. Rămâne încă la cele trei State aliante ale Micii-Înțelegeri, conștiința folosului pe care îl pot trage din unirea lor. Ori, aceasta este baza pe care se vor desfășura convorbirile dela București, independent de schimbările intervenite în situația internațională și cu toate că aceste schimbări nu au absolut aceeași înfrăurire asupra modului de a vedea a celor trei membri din Înțelegere.

Presă bulgară.

La PAROLE BULGARE din 4 Iunie scrie în legătură cu întrunirea dela București:

„Intrevederea iminentă a șefilor Statelor Micii Înțelegeri la București, stârnește un viu interes. Faptul că cei doi înalți oaspeți ai regelui României sunt întovărășiți nu numai de miniștrii lor ai Afacerilor Străine, ci și de șefii de stat-major ai armatelor lor, indică diversitatea chestiunilor care vor fi examinate în cursul convorbirilor dela București.

„Presă franceză exprimă certitudinea că întrevederea dela București, va fi o manifestare de completă solidaritate a Statelor Micii Înțelegeri. În ciuda tonului categoric al comunicatului oficial publicat după ultima conferință dela Belgrad, svonurile despre divergențele celor trei state privitoare la unele chestiuni, continuă a persista. Putem deci presupune că una din grijile principale ale celor trei guverne la București, va fi de a lămurii și de a pune capăt divergențelor — în măsura în care acestea există — și de a manifesta dorința unei colaborări cât mai temeinice pentru apărarea intereselor lor generale. Rareori dela întemeierea ei, Mica-Înțelegere s'a aflat în fața unor probleme atât de vitale pentru dânsa. Credința în siguranța colectivă este sdruncinată, iar nedumirirea în ce privește viitorul, apasă asupra tuturor spiritelor. Mai este puțin timp până la 16 Iunie și cele două puteri care au jucat până astăzi un rol precumpănitor la Geneva, nu au parvenit încă la o înțelegere completă asupra celor două chestiuni principale la ordinea zilei: cea a sancțiunilor contra Italiei și aceea a ocupării militare a Rhenaniei. Pe de altă parte noi simptome alarmante se ivesc dinspre Austria, al cărei viitor continuă să ocupe un loc de frunte în problema Europei Centrale.

„Toate aceste chestiuni dovedesc existența unei situații internaționale extrem de complicate, care fără îndoială va fi obiectul deliberărilor dela București.

„Ca indicație importantă a spiritului în care vor fi conduse aceste deliberări, trebuie să reținem declarațiile d-lui Stoiadinovici la congresul Uniunii radicale iugoslave:

„Noi nu trebuie să renunțăm complet Societății Națiunilor, a declarat președintele Consiliului iugoslav. Totuși d. Stoiadinovici se declară cu hotărâre contra revizionismului și contra restaurării Habsburgilor. Nu ne putem îndoi, că chestiunile siguranței și a apărării comune a celor trei State, vor fi examinate pe aceeași bază și debătute cu aceeași hotărâre. În acest sens de altfel s'a rostit președintele Republicii Cehoslovace în ziarul „Politica“ din Belgrad:

„Mica-Înțelegere va apăra energie și în mod colectiv

drepturile ei, asigurând tot deodată, interesele ei generale și inviolabilitatea teritoriilor pe care le stăpânește“.

Întrevederea dela București este urmărită cu cel mai mare interes, de întreaga presă bulgă. Importantul caracter politic al acestui eveniment este unanim recunoscut. Ziarele din 7 Iunie se ocupă în coloane întregi, cu bogate amănunte, de strălucita primire făcută Inalților oaspeți și de cuvântările șefilor de stat ai Micii Înțelegeri.

Au produs o deosebită impresie și sunt viu comentate: mesajul M. S. Regelui Carol II, apărut în ziarul „Universul“, apoi acea parte din cuvântarea M. S. Regelui, în care se afirmă că Mica Înțelegere va lupta pentru respectarea frontierelor actuale care rămân pe veci nestrămutate, cum și cuvântările celorlalți doi șefi de stat, îndeosebi acea parte din discursul A. S. R. Prințului Regent Paul al Iugoslaviei, în care este accentuată categoria solidaritatea dintre statele Micii Înțelegeri.

Ocupându-se de întreprinderea dela București, ziarul CAMBANA scrie că „ea corespunde necesității de a se opune o desmințire solemnă versiunilor despre o pretinsă slăbire a Micii Înțelegeri și de a împărtăși legenda „deosebirilor de vederi“ dintre statele care o compun“.

Ziarul ZARIA din 7 Iunie scrie, la rândul său, că „Mica Înțelegere devine o mare putere cu o armată comună și că întreprinderea dela București are de scop unificarea definitivă a politicii externe a celor trei state“.

MIR din 9 Iunie publică în prima pagină un lung articol al d-lui Nicolov, în care face următorul comentariu în legătură cu întreprinderile dela București:

„Întreprinderea dintre șefii de state ale Micii Înțelegeri, prezintă cel mai mare eveniment politic, din Europa Centrală și Orientală din ultimul timp.

„Rezultatul întreprinderii dintre conducătorii supremi ai României, Cehoslovaciei și Iugoslaviei, reprezintă un mare interes pentru celelalte State, dat fiind faptul că Mica Înțelegere a fost, încă dela înființarea sa, adepta unei politici bine definite pe care a urmat-o fidel.

„Actuala întreprindere dela București a căpătat o deosebită importanță și prin faptul că nu a fost o obișnuită întreprindere între miniștrii țărilor respective, ci între șefii celor trei state ale Micii Înțelegeri.

„Este adevărat, că în timpurile actuale politica externă este condusă de miniștrii responsabili, totuși nimeni nu poate tăgădui marea însemnătate politică a participării personale a șefilor de state la o astfel de întreprindere internațională.

„Și din acest punct de vedere, de pe acum se poate afirma că scopul urmărit de întreprinderea dela București, a fost realizat: prin mari solemnități la care au luat parte Regele Carol, Principele Paul și președintele dr. Beneș, s'a probat în fața lumii întregi, că Mica Înțelegere, mai înainte de toate este decisă să apere politica sa.

„Și această politică este foarte bine cunoscută.

„Creată imediat după războiul mondial, alianța dintre statele successorale ale fostului imperiu austro-ungar, Mica Înțelegere a avut ca deviză lupta pentru menținerea situației create prin tratatele de pace.

„Dela modesta alianță politică, ce a fost Mica Înțelegere la începutul existenței sale până la actuala organizare perfecționată, aceleași principii întotdeauna au condus pe membrii ei: menținerea situației politice europene creată prin tratatele de pace, lupta împotriva Habsburgilor, lupta împotriva revizionismului, apărarea reciprocă împotriva agresiunilor inamice, menținerea și creșterea organismelor internaționale.

„Și la actuala întreprindere, Mica Înțelegere a rămas fidelă programului său. Discursurile pronunțate și expozeurile publicate, nu lasă nicio îndoială în această privință.

„Este adevărat că absența dela întreprinderea dela București a primului ministru iugoslav, d. Stoiadinovici, care este concomitent și ministrul de externe, a dat prilej pentru numeroase comentarii.

„Mulți au crezut că această absență are cauzele sale profunde și că ea probează o oarecare divergență în politica Micii Înțelegeri.

„Unii s'au gândit că prin această absență Iugoslavia a căutat să afirme independența politicii sale externe, independență ce s'a putut defini și mai bine în special după vizita d-lui Beck la Belgrad.

„După toată probabilitatea aceste svonuri nu sunt adevărate.

„Lipsa d-lui Stoiadinovici nu are nimic comun cu sdruncinarea Micii Înțelegeri.

„Astăzi, se poate spune sigur despre această grupare politică, că ea prezintă o organizație ce este gata să reziste tuturor pericolelor, ce ar putea s'o amenințe.

„Toemai aci este ascunsă marea însemnătate a întreprinderii dela București.

„Ea a avut ca scop de a dovedi încă odată indisolubilitatea sa în orice împrejurare.

„Prin această acțiune Mica Înțelegere a avut să pună cruce peste toate svonurile ce circulau în legătură cu o oarecare divergență în sânul ei.

„Astfel a putut să șteargă și impresia produsă de neașteptata vizită a d-lui Titulescu la Belgrad.

„Pentru toți Mica Înțelegere se prezintă astăzi ca o alianță politică, de concepțiile căreia trebuie ținută seamă.

„In timpuri, cum sunt acelea de astăzi, când încrederea dintre State a dispărut, indisolubilitatea dintre România, Cehoslovacia și Iugoslavia, trebuie să servească pentru celelalte State drept exemplu“.

DNES, Sofia din 9 Iunie, ocupându-se de întreprinderea dela București, scrie:

„Lăsând la o parte grijile marilor puteri, conferința ce se ține la București, între cei trei șefi de State ale Micii Înțelegeri, are o mare importanță“.

„Această conferință a celor trei capi de State este o probă de situația alarmantă a spiritelor din Europa.

„Statele Micii Înțelegeri sunt așezate ca să zicem astfel, pe însăși craterul vulcanului european.

„Deși există oarecare divergențe de păreri între București, Praga și Belgrad, în chestiunea anshlussului și a restaurării habsburgilor, ei totuși au putut găsi o formulă comună pentru soluționarea acestei chestiuni“.

„Inșă este neîndoieinic faptul că conferința dela București, va avea o mare influență asupra evenimentelor, așa cum se prezintă ele astăzi.

„Sistemele politice dela război și până astăzi nu au adus lumii liniștea necesară.

„Nici Societatea Națiunilor, nici pactul Briand-Kellog, nici pactele regionale nu au putut potoli lumea.

„Din contră, conchiide ziarul, loviturile date acestor sisteme au fost aduse de însăși acei care au dat viață nu numai Societății Națiunilor, ci și tuturor celorlalte combinațiuni politice de acest gen“.

Presa maghiară.

Presa maghiară — ca întotdeauna — foarte nemulțumită de orice manifestare de solidaritate și coeziune a Micii Înțelegeri, și de astădată caută pe toate căile să diminueze importanța întreprinderii dela București a șefilor de State ale Micii Înțelegeri și în urma comunicatu-

lui oficial destul de categoric și clar, tot persistă în aceeași atitudine. Ziarele din Budapesta se leagă în special de două chestiuni și anume: de faptul că d. Stoiadinovici nu a însoțit la București pe A. S. R. Principele Regent Paul, că A. S. Regelui a fost „foarte laconic“ în toastul ce a rostit și că a stat foarte puțin la București.

De asemenea, presa maghiară exploatează zilnic fără încetare timp de o săptămână nenorocirea dela Cătroceni, denaturând adevărul, dându-i proporții fantastice, punând absolut totul în socoteala oficialității și trăgând concluzii finale jignitoare pentru poporul român.

Presă belgiană.

Toate zărele belgiene din 10 Iunie publică lungi telegrame și comentarii asupra vizitei făcută la București de A. S. R. Principele Regent Paul al Iugoslaviei și de d. Eduard Beneș, președintele Republicii cehoslovace.

Presă belgiană subliniază importanța capitală a întrunirii dela București a celor trei șefi de Stat, în special pentru politica europeană.

ETOILE BELGE, sub semnătura d-lui Henri Fast, scrie:

„Întâlnirea dela București, dintre cei trei șefi de Stat ai României, Iugoslaviei și Cehoslovaciei, este o dovadă strălucită. Mica Înțelegere ține acum, mai mult decât oricând, să opună forța blocului său oricărei încercări de modificare teritorială sau politică în bazinul dunărean. Nu este vorba de o decizie pur teoretică, ci s'au luat în considerație cazuri concrete precum și eventuale riposte“.

In ziarul LE SOIR, d. Roland de Mures scrie în articolul de fond: „Întrevederea dintre M. S. Regele Carol, Principele Paul și d. Beneș, președintele Republicii cehoslovace este un eveniment fără precedent în istoria Micii Înțelegeri. Acum nu mai este vorba de o conferință periodică în cursul căreia cei trei miniștri de externe ai țărilor din Mica Înțelegere, să se pună de acord asupra acțiunii externe comune a acestor țări. Este vorba de o conferință a celor trei șefi de Stat în cursul căreia trebuie să se fi luat hotărâri ferme în vederea unor evenimente determinate. Ea este totdeauna un semn al timpului actual și care trebuie să rețină atenția serioasă a tuturor cercurilor“.

Presă olandeză

Ziarele olandeze din 9 Iunie consacra articole întrunirii șefilor de Stat ai Micii Înțelegeri, aducând omagii lor M. S. Regelui Carol II și ministrului său de externe, d. N. Titulescu.

Marele ziar din Haga, HET VADERLAND, publică un articol intitulat: „Tânăra Românie și sărbătorirea restaurației“, în care se afirmă între altele: „Soluționarea multor probleme legate de pacea europeană depinde de atitudinea Micii Înțelegeri, așa încât tot ce se întâmplă în cele trei State interesează direct politica europeană.“

„Mica Înțelegere este un element important în procesul de consolidare a Europei. Este o fericită idee de a fi făcut să coincidă întrunirea șefilor de Stat cu sărbătorirea restaurației, care în România are o semnificație simbolică.“

„Intr'adevăr, urmaș al liniei marilor tradițiuni ale înaintașilor săi, Regele Carol II este primul rege al României care s'a născut și a crescut pe pământul țării. Strămoșii săi au contribuit la crearea Statului Român modern, considerat ca mijloc de dezvoltare a vieții naționale.“

„Întoarcerea Regelui Carol II, care se sărbătorește în fiecare an, are o semnificație cu mult mai mare decât aceea a unui eveniment în istoria monarhiei române. Prin puternica Sa personalitate, prin spiritul Său de inițiativă și de neîntârziată hotărâre, Regele Carol II a contribuit la accelerarea operii de unificare sufletească a poporului român, care a trăit atâtea veacuri despărțit și sub regimuri atât de diferite.“

„Sărbătorirea restaurației apare așa dar ca un omagiu pe care poporul român îl aduce spiritului constructiv al Regelui Carol II, care a făcut să pătrundă în toate ramurile de activitate ale poporului său, ritmul tinereții creatoare“.

Ziarul conchide arătând că elementul important în dezvoltarea Micii Înțelegeri nu este numai sporirea forței armate de care dispun cele trei State și solidaritatea puternică ce le unește, ci și spiritul național constructiv care le domână, făcând din ele factori reali de stabilitate în viața europeană.

CHESTIUNEA ABISINIEI ȘI SANCTIUNILE

Presă italiană.

Correspondentul din Paris al ziarului GIORNALE D'ITALIA scrie în ziua de 15 Iunie următoarele asupra întrevederii dintre d-nii Delbos și Cerutti, ambasadorul Italiei:

„Acei care interpretează această conversațiune altfel decât ca o simplă expunere a tezei italiene, greșesc. Cei care ar vrea ca guvernul francez să înceapă o serie de târguiri cu Italia, pentru a obține o serie de angajamente prealabile, se înșeală și mai mult. A venit ceasul când să se lichezeze o problemă mai mult pe tărîmul internațional, dar se va ajunge cu atât mai lesne la această lichidare, din care Franța nu va fi cea din urmă care să

scoată beneficii, cu cât „Franța va fi mai convinsă de existența unei Italii cu idei limpezi și cu voință puternică, care nu zăbovește și nu va zăbovi la fraze gata făcute din ajun, la logomachia diplomatică și mai puțin încă la poziții care au fost necesare în alte timpuri, dar care acum sunt cu mult depășite“.

Ziarele din 12 Iunie socotesc că în ultima vreme s'a produs o schimbare în politica externă a guvernului britanic, schimbare care ar fi fost confirmată prin recentul discurs al d-lui Neville Chamberlain.

Ele afirmă că guvernul englez este în prezent de părerea că pacea Europei ar putea să fie asigurată printr'un sistem de acorduri regionale.

Anglia, afirmă presa italiană, ar fi dispusă să încheie

un pact de garanție mutuală cu Belgia, Franța și Germania, pentru a asigura pacea în sectorul occidental.

Ea este gata să încheie un acord de asistență mutuală cu Italia, Iugoslavia, Turcia și Grecia, pentru a asigura pacea în sectorul mediteranean.

Întru cât privește sectorul Europei Centrale, susțin aceste ziare, Marea Britanie nu ar fi dispusă să ia niciun angajament în afara aceluia care ar deriva dintr'un pact modificat al Societății Națiunilor. Modificarea aceasta s'ar referi la renunțarea la unele din măsurile cu caracter obligatoriu, precum și la măsurile radicale.

Convingerea care pare să domnească în mai multe țări din Europa că la viitoarea reuniune a Societății Națiunilor vor fi ridicate sancțiunile contra Italiei, pare că nu există și în Italia.

Astfel d. Virginio Gayda scrie în VOCE D'ITALIA din 14 Iunie:

„Optimismul actual din Europa, izvorât din speranța că se va trece cu buretele asupra sancțiunilor, este unul dintre cele mai remarcabile simptome ale perioadei actuale. Dar națiunea italiană, care urmărește cu interes aceste mișcări, le privește cu o deosebită prudență. Experiența din ultimele luni a făcut-o să suspecteze mai mult ce ori-când cuvintele. Ea așteaptă faptele înainte de a judeca.

„Deocamdată ea numai are nicio îndoială asupra valorii faptului împlinit. Cu liniște ea privește la pregătirile țărilor membre ale Societății Națiunilor.

„Italia nu va relua colaborarea cu celelalte țări din Europa dacă porțile nu-i sunt larg deschise. Ea merge pe drumul larg și nu pe căile întortochiate ale tocmelilor și renunțărilor corosive“.

Presa engleză.

Opinia publică din Anglia, pare a fi înrăurită acum de presa conservatoare, din al cărei ton reiese că atitudinea guvernului în privința conflictului Italo-Abisinian, deci și în chestia sancțiunilor, a suferit o evoluție pe atât de profundă, pe cât a fost de rapidă. Din șovălnică după cum era, politica guvernului a devenit fermă, mergând cu pași repezi spre ridicarea sancțiunilor. Opoziția preselor liberale și laburiste, ducând o propagandă destul de intensă contra oricărui aranjament anglo-italian, nu are efectul dorit față de dărzenia ziarelor de însemnătatea lui DAILY TELEGRAPH, în primul rând, care a fost cel dintâiu să se declare sățis contra continuării sancțiunilor. Apoi TIMES, care până la un timp a pipăit pulsul opiniei, publicând scrisori deschise dela persoane de autoritate, s'a declarat pentru ridicarea sancțiunilor.

DAILY MAIL din 5 Iunie, publică un articol de fond, sub titlul „Care-i politica noastră externă“, în care arată că vizitele d-lui Grandi la Ministerul de Externe și discuțiile pe care le-a avut cu d. Eden, sunt dovezi de bunăvoință Italiei față de Anglia, și dorința ei de a pune capăt perioadei de raporturi încordate.

Atacă presa socialistă, pe motiv că insistă ca guvernul să fie ferm la Geneva, cerând intensificarea sancțiunilor.

„Din contra, scrie ziarul, printr'o politică prudentă, înlăturând sancțiunile imediat sau îndată ce este posibil, e singurul mijloc de a se aduce în Europa un simțământ de stabilitate“.

Ziarele din 8 Iunie acordă multă însemnătate discursului pe care l-a ținut d. Eden la Warwick, cu ocazia unei întruniri conservatoare.

TIMES scoate în evidență cele două puncte principale care indică străduința guvernului englez, spre a găsi o soluție a situației actuale. Spune că în primul rând, d.

Eden constată că Liga a suferit un eșec și deci, Constituția ei actuală trebuie modificată. În al doilea rând, insistă asupra unui acord anglo-franco-german, cu scop de a efectua o consolidare în Apus.

NEWS CHRONICLE, se arată bucuros de declarațiile d-lui Eden, deducând că Liga Națiunilor trebuie să continue, deși este de dorit o modificare în sensul de a o face un instrument și mai eficace.

TIMES din 9 Iunie publică un articol de fond în care, aprobând discursul d-lui Eden, în privința modificării Ligii, constată că politica externă a Angliei nu a fost satisfăcătoare. Păstrează însă o tăcere completă în ceea ce privește conflictul italo-abisinian.

DAILY TELEGRAPH din 10 Iunie se ocupă de politica Angliei în Mediterană, despre care constată că formează subiectul mai tuturor discuțiilor din cercurile navale. Spune că nu s'a luat încă nicio hotărâre în privința insulei Malta și nici în Cipru nu s'a început vreo lucrare pentru stabilirea unei baze aeriene.

E de părere însă că trebuie să se ia cât mai curând o hotărâre în acest sens. Pentru acest motiv, crede că se va convoca în curând o Conferință Imperială a apărării naționale, deoarece este o chestiune care nu mai poate aștepta fără ca dominiioanele să nu fie consultate.

Toate ziarele din 11 și 12 Iunie comentează cu viu interes discursul ținut de d. Neville Chamberlain la „Clubul 1900“. În legătură cu cele declarate de d-sa, ziarele socotesc că declarația făcută imediat după aceea a d-lui Baldwin în Camera Comunelor, însemnează sfârșitul sancțiunilor și adoptarea de către guvernul englez a unei noi atitudini față de Italia și de Liga Națiunilor.

Ziarele de dreapta își arată pe față satisfacția, pe când cele de stânga protestează energic contra acestei schimbări de atitudine.

EVENING STANDARD din 11 Iunie consacră un articol de fond discursului d-lui Neville Chamberlain, constatând că d-sa „a ucis sancțiunile“.

„E neîndoios, adaugă ziarul, că d. Chamberlain a vorbit în numele întregului guvern, care va rebui să-i arate recunoștința pentru cele ce a spus“.

EVENING NEWS, cu aceeași dată, publică un articol sub titlul: „Bunul simț omenesc“, în care spune:

„Națiunea întregă îi va fi recunoscătoare pentru că a exprimat aceste păreri atât de logice, contra cărora se opune o mică minoritate, care cere menținerea sancțiunilor“.

STAR, ziar de seară, atacă pe d. Chamberlain cu violență, învinuindu-l că favorizează o reformă a Societății Națiunilor, care ar corespunde intențiilor d-lui Mussolini.

„Cuvintele d-lui Chamberlain vor sluji cauza dictatorului și nu pe aceea a poporului britanic, ale cărui interese ar fi trebuit să le apere“.

MORNING POST din 12 Iunie crede că replica de ieri a d-lui Baldwin, este o dovadă că părerile expuse de d. Chamberlain, corespund părerii guvernului.

DAILY EXPRES, crede că urmarea unei atitudini a guvernului britanic, va fi revenirea asupra măsurilor navale, militare și aeriene luate în Marea Mediterană.

DAILY HERALD, scrie că „sancțiunile, în măsura în care ele depind de Marea Britanie, au luat sfârșit. Aceasta primejduște nu numai sancțiunile, ci și întreaga politică de securitate bazată pe Societatea Națiunilor“.

NEWS CHRONICLE definește politica d-lui Chamberlain prin următoarele cuvinte:

„Ea înseamnă acceptarea celei mai mari înfrângeri diplomatice pe care Anglia a suferit-o vreodată. Ea constituie recunoașterea publică a părăsirii singurei politici care, în împrejurările moderne, poate garanta securitatea imperiului și oferi garanții reale împotriva unei explozii europene“.

Chestiunea ridicării sancțiunilor este subiectul principal al preocupării presei engleze. Astfel:

DAILY TELEGRAPH din 13 Iunie anunță că Marea Britanie va recomanda ea însăși ridicarea sancțiunilor împotriva Italiei la viitoarea adunare a Societății Națiunilor.

MANCHESTER GUARDIAN din 13 Iunie este mai puțin categoric și afirmă numai că ridicarea sancțiunilor nu mai este decât o chestiune de timp. Ziarul adaugă însă că asupra acestei probleme continuă să existe divergențe adânci de păreri în cercurile conducătoare britanice.

OBSERVER din 14 Iunie, consacră sub semnătura d-lui Garvin, un articol de fond, sub titlul: „Mort sau viu“, în care critică cu severitate „nehotărârea de până acum a guvernului englez, privitor la politica externă“.

D. Garvin se pronunță hotărât:

„Greutățile și nenorocirile provocate timp de un an de guvernarea d-lui Baldwin, ne-au dus la cel mai slab punct din câte se cunosc în anele noastre, atât în politica externă, cât și pe terenul apărării naționale“.

DAILY HERALD din 15 Iunie scrie într'un articol de fond că „acțiunea preconizată prin discursul d-lui Chamberlain, ar fi „o adevărată trădare“.

DAILY TELEGRAPH, cu aceeași dată, anunță că guvernul este hotărât să termine cu sancțiunile, pentru a ajunge imediat la o înțelegere și o cooperare cu Italia și la realizarea unui pact mediteranean.

„Una din cauzele care au determinat guvernul să ia o asemenea hotărâre — arată acest ziar — este atitudinea Germaniei, care nu voeste nici măcar să răspundă la chestionarul britanic, necum la angajamente precise de menținere a păcii“.

Acclasi ziar, scrie într'un alt articol că ministrul de finanțe a declarat, acum câteva zile, că sancțiunile n'au fost niciodată privite ca o măsură permanentă. Partizanii sancțiunilor n'au cerut niciodată eternizarea lor.

„Dacă guvernul declară că sancțiunile și-au ajuns scopul, nimeni dintre cei care cunosc situația în Abisinia nu poate să o nege.

„Poporul englez va refuza să continue aplicarea sancțiunilor în condițiunile de azi“.

MORNING POST din 15 Iunie salută favorabil eventualitatea probabilă a ridicării sancțiunilor. Toată lumea poate să-și dea seama, scrie ziarul, că Societatea Națiunilor a suferit un eșec în chestiunea abisiniană și că securitatea colectivă s'a arătat impracticabilă.

DAILY MAIL, cu aceeași dată, scrie că ridicarea sancțiunilor răspunde azi singurei politici rezonabile și posibile.

DAILY HERALD, critică cu severitate guvernul. Dacă guvernul va urma politica preconizată de d. Chamberlain, Societatea Națiunilor va dispărea și poporul englez se va găsi în fața unei mari decepții.

„Cererea ministrului de finanțe de a se limita pute-

rile Societății Națiunilor, va duce la dispariția acesteia. Obligațiile Pactului constituiesc minimumul necesar al organizației internaționale“.

„Declarația că sancțiunile trebuiesc ridicate, va fi făcută mâine la Camera Comunelor, scrie **DAILY TELEGRAPH**, de d-nii Baldwin și Eden, care vor explica și motivele care au determinat guvernul englez să ia această hotărâre.

„D. Eden va arăta că nu mai există nicio justificare legală pentru menținerea sancțiunilor și că menținerea lor nu ar mai corespunde unui scop util.

„Se crede că ministrul afacerilor străine va arăta că, pentru a obține un rezultat eficient pe calea sancțiunilor, ele ar trebui duse până la un războiu împotriva Italiei.

„Expunând acest punct, d. Eden va interpreta, fără îndoială, gravele temeri resimțite de guvernul britanic în legătură cu dezvoltarea politicii germane“.

DAILY TELEGRAPH încheie, afirmând că marea majoritate a deputaților este de acord cu hotărârea luată de guvern.

De asemenea, este informat de către corespondentul său din Roma că Italia va participa, după ridicarea sancțiunilor, nu numai la conferința din Montreux, ci și la o eventuală reuniune a țărilor locarniene, care ar putea fi convocată după primirea răspunsului german la chestionarul britanic.

„Totuși, participarea această nu poate fi interpretată ca începutul unei noi politici de colaborare a Italiei în Europa, căci Ducele se va opune oricărei încercări de a se organiza securitatea colectivă prin pacte regionale“.

Presă franceză.

În legătură cu convocarea Adunării Societății Națiunilor la 29 Iunie, L'OEUVRE din 4 Mai scrie:

„Consiliul de Miniștri britanic va avea să fixeze la 28 Iunie, în ajunul Adunării, despre ridicarea sau menținerea sancțiunilor. D. Eden susține textual că sancțiunile trebuiesc aplicate unui agresor atâta timp cât durează războiul. După ce victoria a fost dobândită, urmează să se constate că faptul împlinit constituie o violare a pactului. Este deci un caz nou care merită o nouă cercetare.

„D. Eden ar dori ca toate guvernele să adopte la Geneva, în dezbaterile care va avea un caracter esențialmente juridic, acest punct de vedere.

„Guvernul englez consideră că toate țările, sau aproape toate, se vor pronunța la Adunarea din 29 Iunie pentru ridicarea sancțiunilor prezente, dar se vor declara gata să procedeze la examinarea penalităților de aplicat unui Stat care ar viola pactul“.

În ECHO DE PARIS, d. Pertinax scrie:

„La Geneva există confirmarea dorinței d-lui Mussolini, de a favoriza o restaurare a Habsburgilor și se crede că o încercare în acest sens n'ar fi îndepărtată“.

În LE JOURNAL, d. Sait Brice scrie: „Din nou, spectrul Habsburgilor se proiectează pe ecranul internațional. Se știe însă că aceasta este sinonim cu o conflagrație generală“.

În numărul din 7 Iunie LE MATIN publică o telegramă a corespondentului său din Roma, care afirmă că un acord ar urma să fie semnat la 30 Iunie între Italia și Germania, în cazul când s'ar menține la Geneva sancțiunile împotriva Italiei. Acordul eventual ar fi caracterizat printr'o egalitate perfectă în contribuțiile de adus de fiecare din cele două puteri.

„Italia s'ar angaja să sprijine prin toate mijloacele ei politice și economice revendicările Germaniei. Ea nu s'ar

împotrivi eforturilor de expansiune ale național-socialiștilor în Balcani, și ar consimți la delimitarea unei zone de influență germană.

„La rândul ei, Germania și-ar lua angajamentul să respecte integritatea fizică și morală a Austriei și să nu ceară reintrarea în Societatea Națiunilor, care ar putea fi folosită drept o compensare pentru o eventuală retragere a Italiei“.

Ziarele din 9 Iunie încearcă să facă inventarul politicii internaționale.

L'OEUVRE scrie: „D. Delbos, ministrul afacerilor străine francez, ia drept bază a politicii sale identitatea de acțiune absolută cu Anglia. Ministerul Afacerilor Străine francez se întreabă dacă d. Corbin, ambasadorul Franței la Londra, va putea aranja o întrevedere între d-nii Delbos și Eden în cursul săptămânii viitoare la Boulogne sau Folkestone. Se pare că în Franța, ca și în Anglia, ar fi exclus să se poată decide pentru ridicarea, pură și simplă, a sancțiunilor. Numai o soluțiune intermediară a menținerii sancțiunilor financiare, de exemplu, ca aplicare a unui vot unanim al Adunării asupra nerecunoașterii faptului împlinit, ar putea să fie definitiv adoptată“.

ECHO DE PARIS, sub semnătura d-lui Pertinax, scrie că noul guvern francez va căuta să ajungă la un acord cât mai strâns cu Anglia.

„Dar guvernul din Londra nu urmărește o linie bine trasată, continuă ziarul. Trebuie deci, să i se propună dorințe complet formate. Pentru moment, Londra și Parisul evită să ia inițiative.

„Lipsită de orice directive franco-engleze, ce va face Adunarea Societății Națiunilor cu ocazia examinării chestiunii abisiniene? Urmând o pantă oarecum naturală, ca s'ar opri la principiul nerecunoașterii situațiilor create prin forță, principiu formulat de d. Stimson, rețut de Statele Americii-de-Sud, de țările scandinave, de Olanda și de Mica Înțelegere.

„Intreaga Europă suferă acum repercusiunile celor două mari evenimente din semestrul trecut: înfrângerea suferită de Anglia în Mediterana orientală și a ceea ce suferite de Franța pe Rhin. Nu am ajuns încă la sfârșitul consecințelor lor, mai ales în Europa centrală“.

PETIT PARISIEN *vece* a ști că înainte de dezbaterile dela Geneva va avea loc o întrevedere între d-nii Eden și Delbos la Paris.

Problema care preocupă ziarele din 11 Iunie, este aceea de a ști în ce măsură ar fi cu putință ca Italia să fie menținută în cadrul genevez și să se împiedece o apropiere germano-italiană.

„Manevra elementară care se oferă Italiei, scrie d. d'Ormesson în FIGARO, este actualmente de a se apropia de Germania. Dacă sancțiunile nu sunt ridicate, Italia ar putea chiar să părăsească Societatea Națiunilor și să încere să alcătuiască un Berlinul, Budapesta și Varșovia, o constelație, reprezentând o putere diplomatică indiscutabilă care ar apăsa destul de greu asupra Micii Înțelegeri. „Se observă totuși o oarecare neîncredere germano-italiană, îndeosebi în chestiunea Austriei. Această rezervă, nu înlătură totuși necesitatea ca evoluția raporturilor germano-italiene să fie urmărită cu grijă“.

L'ECHO DE PARIS, sub semnătura d-lui Pertinax, notează de asemenea că, dacă până acum antagonismul germano-italian a fost considerat ca o axiomă, unii consideră acum problema aceasta în alt mod.

LE JOURNAL scrie sub semnătura d-lui Saint Brice: „Germania ar prefera cu mult Anglia Italiei“. El a-

daugă însă: „Înțelegerea cordială continuă a fi pivotul politicii britanice. Germanii au avut o dovadă despre aceasta, atunci când Foreign Office-ul le-a adresat chestionarul a cărui publicare le-a displăcut atât de mult. În afară de aceasta, d. Eden a refuzat să primească pe d. von Ribbentrop, ceea ce a accentuat răceala. Totuși, Germanii nu se descurajează“. D. Saint Brice declară însă, mai departe, că ar fi o greșală dacă Italia ar fi aruncată în brațele Germaniei.

LE POPULAIRE nu împărtășește părerea că sancțiunile ar trebui ridicate spre a împiedeca Italia de a se apropia de Germania. „Abolirea sancțiunilor nu va schimba, ea singură, politica d-lui Mussolini. Dacă Ducele va considera utilă o apropiere cu Germania, o va realiza, oricare ar fi formulele fixate în eventualele negocieri cu puterile „societare“.

L'HUMANITÉ susține necesitatea prieteniei franco-engleze, ca cea mai bună garanție de pace.

L'OEUVRE scrie că guvernul francez nu va propune conversații la Berlin decât atunci când Reichul va fi răspuns la chestionarul englez.

L'INTRANSIGEANT, din 11 Iunie, scrie: „Roma, Viena, Berlinul, Varșovia și Budapesta deveni-vor oare etapa cursei spre revizionism? Întrebarea este deosebit de gravă. Ea trebuie să îndemne la o extremă prudență pe cei care sunt însărcinați ca peste câteva zile să rezolve la Geneva chestiunea italo-abisiniiană. Înțelegem faptul că d. Yvon Delbos a ținut înainte de a lua o hotărâre să obțină părerile autorizate ale principalilor noștri reprezentanți din capitalele străine. În orice caz, nimic nu trebuie să se neglijeze pentru a menține Italia în rândurile puterilor pacifice.“

„Franța, mai mult decât oricare altă putere, este interesată la acest lucru“.

JOURNAL DES DEBATS declară: „D. Yvon Delbos lasă a se înțelege că vrea să mențină acordul dintre Franța și Marea Britanie, ceea ce este foarte cumințe. Ne vom îngădui însă să-i spunem că cel mai bun mijloc de a realiza acest plan este de a propune în cel mai scurt timp ridicarea sancțiunilor.

„Prin această inițiativă, d-sa va face un serviciu chiar Angliei. Tărăgănarea lucrurilor n'ar duce decât la o sporire a greutateților politice engleze și la o și mai repede și completă izolare a noastră“.

LE TEMPS din 12 Iunie, sub titlul „Geneva și problema sancțiunilor“, scrie:

„Nimeni nu se poate gândi serios la o agravare a sancțiunilor, căci o astfel de inițiativă ar conduce inevitabil la războiu. Iar menținerea mai departe a sancțiunilor în vigoare nu ar avea alt rezultat decât de a prelunge starea de turburare politică și economică în care trăiește Europa. Sancțiunile au devenit fără obiect, deoarece ostilitățile în Etiopia au luat sfârșit. Orice s'ar putea spune de violarea pactului de către Italia, există realitățile care se impun prin forța lor proprie.

„Pare de astă dată că în Anglia, unde atâtea greșeli au fost săvârșite, asistăm la o schimbare în opinia publică: Reintrarea lui Sir Samuel Hoare în cabinetul Baldwin, a fost primul semn al unei evoluții profunde a spiritelor.

„A mai fost un altul, nu mai puțin semnificativ: discursul rostit de d. Neville Chamberlain cu prilejul unui banchet politic.

„D. Chamberlain a exprimat părerea că sancțiunile ar trebui ridicate și flota engleză rechemată din Mediterana orientală.

„Concluziile d-lui Chamberlain sunt că ar fi o nebunie de a intensifica sau chiar de a menține sancțiunile pentru salvagardarea independenței Etiopiei, și că s'a impus Societății Națiunilor o sarcină, depășind forțele ei.

„D. Chamberlain socotește că trebuie limitate funcțiunile instituției dela Geneva, adoptând atribuțiile ei puterilor de care dispune. Dar astfel limitată în acțiunea ei, merge dela sine că Societatea Națiunilor, singură, nu va fi în măsură de a asigura pacea lumii. Acest limbaj cu totul nou, al unuia din principalii miniștri britanici, dovedește o evoluție profundă a politicii externe a Regatului-Unit și care implică condamnarea formală a menținerii sancțiunilor“.

Intreaga presă franceză din 16 Iunie își îndreaptă toată atențiunea asupra orientării politicii engleze în această chestiune.

ECHO DE PARIS serie, sub semnătura d-lui Perlinax, că guvernul din Londra are o politică șovăielnică în privința sancțiunilor.

„Se pare totuși, scrie ziarul, că guvernul se va pronunța Joi pentru ridicarea sancțiunilor, dacă între timp va reuși să învingă divergențele din sânul său“.

L'OEUVRE declară că guvernul britanic se va pronunța pentru ridicarea sancțiunilor.

„Unul dintre motivele importante care vor contribui la luarea acestei hotărâri este, după câte se pare, necesitatea de a se concentra de azi înainte asupra problemei raporturilor cu Germania. Se spune că Anglia pregătește o apropiere cu Berlinul. După știrile din Londra, noi putem să afirmăm că, acum cel puțin, informația este complet falsă.

„In sânul guvernului nu există nicio iluzie asupra posibilității unei realizări practice a unui astfel de acord“.

Atât ECHO DE PARIS cât și L'OEUVRE se preocupă totodată de politica Germaniei față de Soviete.

„Berlinul ar putea să profite de situația actuală internă din Franța, pentru a relua ideea unei cruciade împotriva Moscovei, serie d. Perlinax în **ECHO DE PARIS**. Unii cred că pot încă de pe acum să anunțe o nouă călătorie la Varșovia a d-lui Goering.

„Ar mai fi vorba de o întrevedere la Berlin cu generalul Mannerheim, adversar recunoscut al comuniștilor“.

L'OEUVRE vorbește de asemeni despre aceste deplasări.

Cu privire la generalul Mannerheim, „dictatorul finlandez“ amintește că el a negociat la Berlin cu suedezi în privința fortificării insulelor Aland care ar putea să amenințe direct Leningradul.

L'OEUVRE termină astfel: „Se pare că mobilul acestor combinații germane nu ar fi inspirat de un sentiment amical față de Soviete, în timp ce pe frontul occidental toate informațiile dovedesc străinilor aflați la Berlin că pregătirile Germaniei sunt intensificate din ce în ce mai mult“.

Presă cehoslovacă.

NARODNI LISTY din 14 Iunie publică sub titlul „Sancțiunile și pangermanismul“, un lung articol al d-rului Karol Kramar, în care autorul subliniază rolul său în lupta împotriva germanismului, în preajma războiului mondial. După ce relevă că pericolul germanismului de astăzi, în special din cauza situației economice provocate de sancțiunile împotriva Italiei, ziarul relevă necesitatea încetării sancțiunilor, „fapt ce ar putea să ajute foarte mult Anglia pentru a ieși din situația politică anormală de astăzi“.

Presă iugoslavă.

Ziarul VREME din 12 Iunie consacră articolul său de azi chestiunii suprimării sancțiunilor. Prima frază din acest articol are următorul text: „Sancțiunile sunt în agonie“.

După ce examinează atitudinea Angliei în lumina recentului discurs ținut de d. Eden, în fața alegătorilor săi, ziarul subliniază că Anglia nu este totuși dispusă să renunțe pur și simplu la sancțiuni și să treacă peste ele, ca și cum nu s'ar fi întâmplat nimic.

Presă evreiască din străinătate.

DER MOMENT din Varșovia, cu data de 12 Iunie, arată că ridicarea sancțiunilor împotriva Italiei se va efectua în măsura în care interesele Angliei în Abisinia vor fi satisfăcute.

„La noua sesiune a Ligii Națiunilor, Anglia se va angaja într'un compromis cu privire la viitorul Etiopiei, astăzi eucerită în întregime de Italia. Se va cere ca Italia să primească mandatul asupra Abisiniei, pe baze stabilite la Geneva. Se prea poate ca Mussolini să consimtă la un astfel de compromis, având în vedere dorința de demobilizare și lichidare a campaniei atât de costisitoare. Totuși, nu s'a stabilit încă prețul care va fi apreciat de Anglia, pentru consimțământul ei. Rezultatul va fi eunoscut abia la 30 Iunie.

„In cereurile diplomatice se crede că meritul întreg pentru aplanarea conflictului anglo-italian, aparține lui Samuel Iloare, care caută să păzească Anglia de orice aventură pentru a fi totdeauna de veghe în fața primejdiei care vine din partea Germaniei hitleriste“.

CONFERINȚA DE PRESĂ A ÎNȚELEGERII BALCANICE

Presă franceză.

Toate ziarele din Grecia, Turcia și Iugoslavia au publicat în numerele lor din 13 Iunie, sub titluri care subliniau importanța declarațiilor d-lui Titulescu, cuvântarea rostită de ministrul de afaceri străine al României la deschiderea Conferinței de presă a Înțelegerii Balcanice.

Ziarele din aceste țări au relevat pe larg lucrările Conferinței de presă, subliniind semnificația acestei unimi de presă din cele patru State, menită să înlăcească și adâncească raporturile între ele.

Ziarele franceze din 12 și 13 Iunie au publicat largi corespondențe din București, subliniind importanța excepțională a discursului pe care d. Titulescu, ministrul afacerilor străine, l'a rostit la deschiderea Conferinței de presă a Înțelegerii Balcanice.

În afară de corespondențele în care sunt redată pasajele esențiale ale cuvântării d-lui Titulescu, JOURNAL DES DÉBATS, din 15 Iunie, publică sub semnătura

tura d-lui Albert Mousset, următorul articol intitulat: „Balcanii și Mica Înțelegere“.

„D. Titulescu a pronunțat ieri la Conferința presei balcanice, care se ține la București, un discurs semnificativ despre raporturile Micii Înțelegeri cu Înțelegerea Balcanică. El a amintit că Statele acestor două grupări înțelegeau să rămână stăpâne absolute pe destinele lor și nu admiteau să colaboreze la politica marilor puteri, decât pe un picior de egalitate.

„Eminentul om de Stat român, căruia organizarea păcii în Europe Orientală datorește atât de mult, a arătat că Mica Înțelegere și Înțelegerea Balcanică fără a confunda acțiunea lor, urmăreau pe căi paralele aceleași obiective. Cu cât se agravează mai mult dezacordul între cancelariile occidentale, cu atât mai mult se precizează trăsăturile solidarității între guvernele Europei Orientale credincioase statu-quo-ului.

„Manifestările acestei solidarități se multiplică fără încetare. Directorul biroului de presă iugoslav, doctorul Lubovici a făcut o fericită aluzie eforturilor țării sale în vederea contractării unor noi alianțe interbalcanice.

„Infățișarea acestei lumi se schimbă. Unde este timpul

când agitația macedoneană și chestiunea coridorului polonez erau privite ca fiind amenințările cele mai alarmante pentru ordinea europeană?

„Dezagregarea alianțelor occidentale a creat în Estul continentului un „front“ de îngrijorări comune.

„La spatele acestui front stau 70 de milioane de oameni cot la cot, pregătiți hotărârilor cele mai virile pentru apărarea fruntariilor și a independenței lor.

„Acolo, mai mult ca în altă parte, ochii sunt țintiți asupra problemei raporturilor italo-germanice. Călătoria d-lui Schacht, în peninsula balcanică nu se referă în mod evident, singurei reglementări a chestiunilor de clearing, care ar putea fi pusă la punct de o simplă comisiune de tehnicieni. Guvernatorul Reichsbăncii negociază, se zice, comande de armament. Aceasta nu ar fi pentru Reich calea cea mai nimerită care duce la Roma. Dacă Italia pare că oscilează între Franța și Germania, aceasta din urmă afectează astăzi că ar șovăi între cartă italiană și cartă balcanică. Mica Înțelegere și Înțelegerea Sud-Orientală așteaptă ca cărțile să fie date pe față. Ele nu se vor lăsa surprinse de evenimente, căci au prevăzut de pe acum, toate eventualitățile“.

REMANIEREA GUVERNULUI ITALIAN

Presă franceză.

Numirea contelui Ciano ca ministru de externe al Italiei, provoacă numeroase comentarii în zărele din 10 Iunie, care văd în remanierea guvernului italian o acțiune de mare importanță politică.

LE JOURNAL crede că Italia se află la o răscruce, iar schimbarea din Ministerul de Externe poate însemna o schimbare totală de politică.

Ziarul notează faptul că d. Suvich a fost înlocuit prin ambasadorul italian la Varșovia.

L'OEUVRE comentează astfel noile numiri:

„D. Suvich era omul Genevei, nu prea favorabil Germaniei și dându-și seama de riscurile Italiei într'o politică de izolare. Retragerea sa, seamănă cu o disgrăție. Conte Ciano nu s'a remarcat însă niciodată prin sentimente francofile.

„D. Mussolini a înștiințat ieri din nou guvernul britanic că dacă sancțiunile nu sunt ridicate în curând, Italia va părăsi Societatea Națiunilor. Intenția d-lui Mussolini ar fi să lucreze la formarea unui bloc italo-germano-austro-ungar, căruia Polonia i-ar aduce, se pare, un concurs destul de binevoitor. De aceea. — se spune — d. Bastiniani, ambasadorul italian la Varșovia ar fi fost numit subsecretar de Stat la Afacerile Străine“.

LE TEMPS din 11 Iunie acordă o deosebită importanță numirii contelui Ciano ca ministru al afacerilor străine.

„Contele Ciano, scrie ziarul, numără mulți prieteni la Berlin. În același timp, trebuie ținut seamă că numirea d-lui Bastiniani ca subsecretar de Stat la Ministerul Afacerilor Străine, aduce la Roma pe fostul ministru al Italiei la Varșovia, care a putut să observe de aproape mersul politicii în Estul Europei, și în special, relațiile Poloniei cu Germania, Statele dunărene și balcanice și cu Uniunea Sovietelor.

„Nu începe nicio îndoială că Italia s'a apropiat de Germania, și nici că între Berlin și Roma au avut în ul-

tima vreme numeroase schimburi de vederi. Nu este exclusă o apropiere politică a Italiei de Germania și Polonia.

„Totuși, nu se poate nega că Italia este mai degrabă doritoare de refacerea frontului dela Stressa, date fiind dificultățile care se mențin în calea unei înțelegeri cu Germania pe chestiunea Austriei. Se poate foarte bine că conversațiile cu Reichul să se datorească atitudinii țărilor sancționiste, care nu par dispuse să soluționeze această chestiune în sensul dorit de Italia“.

In încheiere LE TEMPS scrie: „Este posibil ca convorbirile dintre guvernele din Roma și Berlin și alunecarea aparentă a Italiei spre Germania să aibe importanța unui avertisment dat puterilor occidentale că situația creată prin aplicarea sancțiunilor nu se mai poate prelungi și că guvernul din Roma vrea astfel, să facă a se înțelege că n'are nicio greutate de a găsi altundeva sprijinul indispensabil politicii sale.

„Oricare ar fi, însă adevăratele intenții ale d-lui Mussolini, un fapt este de netăgăduit: Italia va lua poziție într'un sens sau altul. Ea se străduiește să-și sporească sortii în ce privește Germania. Este inutil de a sublinia gravitatea pe care ar înfățișa-o pentru situația Franței, în starea de turburare în care trăiește Europa astăzi, o astfel de alunecare a politicii italiene, alunecare, implicând nu numai părăsirea acordurilor încheiate la Roma în Ianuarie 1935 între d. Mussolini și d. Laval, ci și sfârșitul întregii politici de organizare a păcii“.

Presă germană.

In legătură cu remanierea ministerială dela Roma, DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG din 10 Iunie, scrie:

„Nu este vorba de un eveniment comparabil cu schimbările ministeriale atât de dese din Statele cu regim parlamentar. Dimpotrivă, d. Mussolini a arătat el însuși motivul pentru care consideră necesare asemenea schimbări în cele mai însemnate posturi de comandă ale Statului. Ducele, ține să facă posibilă participarea la guvern a tu-

turor forțelor active, și în deosebi, a energiilor tinere. El a împărțit din nou atribuțiile puterii între mai multe personalități, păstrând, firește, deciziile hotărâtoare pentru sine.

„Dintre noii miniștri este cunoscut în străinătate în-deosebi fostul ministru al propagandei, contele Ciano, atât prin această calitate a sa, cât și prin faptul că este ginerele Ducelui. El face parte din vechea gardă fascistă și este unul din cei mai credincioși adepți ai d-lui Mussolini, Contele Ciano, care nu are decât 33 ani, este un spirit foarte favorabil reformelor moderne. Aceste însușiri, au determinat odinioară pe Duce să-i încredințeze Ministerul Propagandei la crearea aceluia Departament“.

BERLINER TAGEBLATT, cu aceeași dată, scrie că extraordinara tensiune a tuturor forțelor sale în cursul ultimului an a îndemnat pe d. Mussolini să procedeze la „o schimbare a gărzii“, cum sunt de obicei prezentate în Italia fascistă remanierele din guvern.

„Noul ministru de externe, căruia Ducele îi încredințează conducerea politicii externe, a lucrat mai bine de un deceniu în diferite servicii diplomatice. La activul său trebuie să se treacă în-deosebi împrejurarea că experiența sa diplomatică se referă în primul rând la problemele

Extremului Orient. Germania va saluta foarte favorabil prezența acestui ministru tânăr, curajos și activ la afacerile străine“.

FRANKFURTER ZEITUNG notează că contele Ciano „poate fi considerat ca un partizan al unei politici de împăciuire față de Anglia, deși în cursul funcțiunii sale ca ministru al propagandei s'a desfășurat campania violentă a presei italiene împotriva Angliei, campanie considerată în Anglia ca unul din principalele motive ale măsurilor de prevedere britanice luate în Mediterană“.

Presă jugoslavă.

Ziarul POLITICA din 11 Iunie publică numeroase informațiuni și corespondențe din Roma, Paris și Londra, în legătură cu recenta remaniere a guvernului italian.

Ziarul subliniază că schimbările din guvernul italian însemnează o nouă amenințare pentru Societatea Națiunilor și pentru puterile occidentale.

POLITICA reproduce și unele versiuni care văd în aceste schimbări posibilitatea unei apropieri italo-germane.

PROBLEMA AUSTRIACĂ ȘI VIZITA D-LUI SCHUSCHNIGG ÎN ITALIA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Presă austriacă.

NEUES WIENER TAGEBLATT din 4 Iunie, ocupându-se de întâlnirea Mussolini-Schuschnigg, accentuează într-o conferință din Roma că nu s'a schimbat nimic în atitudinea Italiei față de Austria.

În legătură cu întrevăderea dintre d-nii Schuschnigg și Mussolini, ziarul NEULKEITSWELTBLATT din 4 Iunie publică următoarea declarație din sursă autorizată:

„Comentariile publicate de unele ziare străine, în legătură cu călătoria cancelarului Schuschnigg în Italia, după care acesta ar urmări să se întâlnească cu arhiducele Otto de Habsburg și că în vederea restaurării dinastiei habsburgice primul-ministru ar fi cerut tuturor reprezentanților diplomatiei austriace să se intereseze de reacțiunea guvernelor respective față de o asemenea restaurare, sunt desmințite energic.

„Faptul că eu prilejul scurtei sale călătorii de odihnă în Italia, cancelarul Schuschnigg va avea o întrevădere cu d. Mussolini, este considerat de cercurile autorizate austriace ca un act de politeță internațională. Întrevăderea nu are loc la Roma, deoarece primul-ministru austriac se găsește într-o călătorie neoficială. Se precizează că din această convorbire nu trebuie așteptată nici o surpriză“.

NEUES WIENER JOURNAL, cu data de 12 Iunie, sub titlul: „Adevărul asupra svornurilor de restaurare“, publică declarațiuni făcute de d. Wiesner, conducătorul legitimiștilor austriaci. D. Wiesner a declarat între altele: „Tindem la monarhie numai în cadrul frontierelor fixate de Tratatul de pace dela St. Germain, renunțând la aspirațiuni și revizuire teritoriale.

„Nu dorim restabilirea monarhiei de odinioară în ve-

chea ei formă. Tindem—după restaurare — la o apropiere și cooperare economică specială cu Statele succesoare. Numai Ungariei i s'a interzis rechemarea Habsburgilor. Nici de cum actuala Austriei.

„Mișcarea monarhistă din Austria nu urmărește o schimbare cu forța.

„O autodeterminare pașnică a poporului austriac poate fi dezaprobată de Mica Înțelegere, dar nu există un mijloc juridic pentru împiedecarea ei.

„Recunoscând revendicările legitime și recunoscând, că pe tărâmul dela Saint Germain poporul austriac poate decide independent asupra formei de Stat internă, Steenvekerzeel așteaptă. Împăratul așteaptă. fiindcă este sigur.....“.

Într'un articol apărut în prima pagină cu titlul „5½ la sută. adevăr și 94½ la sută minciună“, ziarul oficios REICHPOST din 14 Iunie respinge categoric afirmațiile făcute de VOELKISCHER BEOBACHTER într'un articol intitulat: „Persecuții politice contra copiilor în Austria“.

Oficiosul hitlerist anunță că „peste 2.500 de elevi de liceu și școli secundare din Austria ar fi fost arestați și închiși pentru că s'ar fi dedat la acțiuni protivnice guvernului actual.

„Adevărul, precizează ziarul austriac, este că în momentul de față nu se găsesse decât 137 de elevi ai școalelor superioare în stare de arest. Dintre aceștia 88 au fost condamnați la pedepse, mici s'au urmează să fie judecați în curând. Restul de 49 sunt menținuți în stare de arest până la terminarea anchetei judiciare și administrative.

„Se pare, adaugă REICHPOST, că după câteva luni de tăcere presa național-socialistă a Reichului se pregătește să reia campania sa contra Austriei, după cunoscuțele sale metode, condamnate de toată lumea“.

Presa engleză.

Toate ziarele engleze din 2 și 3 Iunie publică rapoarturi senzaționale, din sursă vieneză, despre plecarea urgentă a d-lui Schuschnigg, cancelarul Austriei, în Italia, pentru „motive de sănătate“.

DAILY MAIL scrie: „Natura indispoziției d-rului Schuschnigg nu a fost arătată, dar din cercurile oficiale se declară lămurit că va avea și o întvedere cu d. Mussolini“.

MORNING POST din 3 Iunie află din Roma, că d. Schuschnigg a sosit la Veneția, de unde a plecat cu un aeroplan militar italian pe coasta Adriaticei. Crede pe de o parte, că s'ar fi dus undeva în apropiere de Riccione, o localitate unde d. Mussolini obișnuște a se întâlni cu șefii guvernelor din Austria. Redă totuși și zvonurile că d. Schuschnigg s'ar fi dus direct la Viareggio, o localitate în apropierea căreia și-ar avea reședința ex-împărăteasa Zita.

„Aceasta, adaugă ziarele, ar da greutate conversațiilor persistente din toate cercurile privitoare la tratativele preliminare pentru restaurarea Habsburgilor în Austria“.

DAILY TELEGRAPH din 3 Iunie este informat din Viena că plecarea urgentă a cancelarului austriac, în Italia, în urma unei ședințe furtunoasă a Consiliului de Miniștri, este pentru a se asigura de sprijinul d-lui Mussolini, cu care se laudă acum șefii Heimwehr-ului. Ziarul atinge și o chestiune de politică externă, scriind: „Aflu din sursă de autoritate că și o chestiune urgentă de politică externă a determinat pe d. Schuschnigg să consulte pe d. Mussolini: Cancelarul a aflat că Mica Înțelegere a hotărât să aducă în fața consiliului Ligii chestiunea violării tratatului dela Saint-Germain. De aceea d. Schuschnigg vrea să discute cu d. Mussolini în privința sprijinului pe care-l poate da Italia, Austriei, la Geneva“.

Același ziar, din 4 Iunie, redă informația oficială primită din Roma, că va fi o întvedere între d-nii Mussolini și dr. Schuschnigg, sosit la Viareggio. Apoi adaugă:

„Conversațiile se prea poate să aibă oarecare efect asupra atitudinii Italiei față de Ligă, și probabil că vor întări dorința pentru o reconciliere cu Anglia. Cancelarul Austriei va insista asupra faptului că Austria nu poate să depindă numai de Italia, pentru păstrarea independenței sale, având nevoie și de sprijinul Franței și al Angliei, și deci nu se poate împotrivi Ligii.

„Dacă d. Mussolini se hotărăște deodată a rupe cu Geneva, Austria va fi în fața unei dileme serioase, trebuind să aibă în vedere o nouă orientare a politicii sale externe. De aceea se va face o încercare de a împăca punctul de vedere al d-lui Schuschnigg, cu hotărîrea pe care d. Mussolini a declarat că o are de a părăsi Liga în caz când sancțiunile vor fi menținute.

„D. Schuschnigg va mai insista ca d. Mussolini să adopte o atitudine mai hotărîtă față de prințul Starenberg, care fusese sprijinit în trecut de Italia“.

MANCHESTER GUARDIAN din 4 Iunie publică o corespondență din Viena, în care se susține că vizita cancelarului nu este de cât „un act de curtoazie internațională și dela care nu se poate aștepta nicio surpriză politică“.

Totuși, ziarul, crede că se vor discuta chestiuni de ordin internațional, iar d. Schuschnigg va avea și ocazia să explice evenimentele care au dus la recenta remaniere bruscă de guvern.

„Dintre toate zvonurile care circulă pe seama acestei vizite neprevăzute, ziarul relevă pe acela privitor la restaurarea Habsburgilor. În timp ce constată că activitatea monarhistă a devenit mult mai intensă în ultimul timp, spune că totuși, d. Schuschnigg, cu ocazia vizitei sale în Italia nu se va întâlni cu niciunul dintre membrii familiei regale, în momentul de față, nelocuid nimeni dintre ei la Viareggio.

DAILY TELEGRAPH, din 5 Iunie este informat din Viena, că deocamdată d. Schuschnigg nu s'a văzut cu nicio persoană marcantă din Italia, și cu atât mai puțin cu vreunul dintre membrii familiei de Habsburg.

MANCHESTER GUARDIAN din 5 Iunie scrie că vizita d-lui Schuschnigg a fost asociată în unele cercuri Geneveze cu posibilitatea restaurării Habsburgilor.

„Zvonul acesta s'a desmințit, adaugă ziarul. Se insistă însă asupra faptului că d. Mussolini n'ar alege tocmai acum momentul să offenseze sentimentele Germaniei, când caută să producă o apropiere între Italia și Germania. Mai mult încă restaurarea Habsburgilor duce probabil la intervenția armată a Iugoslaviei și sunt îndoieli dacă momentul de față este socotit ca potrivit pentru a irita un stup de viespi de această natură“.

NEWS CRONICLE din 8 Iunie publică o corespondență din Viena, arătând că d. Schuschnigg, a declarat după înapoierea sa din Italia că rezultatul întâlnirii sale cu d. Mussolini, a fost foarte satisfăcător, deși n'a spus nimic despre ce a vorbit în cursul celor două ore ale întvederii. Explică însă planurile pe care le avea și pentru care a plecat în Italia, ca să ceară sprijinul d-lui Mussolini, căpătând un răspuns favorabil. În schimb însă nu a făcut nicio făgăduială de a urma Italia în nicio aventură politică și nici n'a părăsit speranțele de a coopera cu Marea Britanie și Franța.

MANCHESTER GUARDIAN din 8 Iunie este informat din Viena despre înapoierea d-lui Schuschnigg din Italia, după ce a avut o conversație de două ore cu d. Mussolini la reședința acestuia de lângă Forlì.

„D. Schuschnigg, scrie ziarul, pare a fi fost foarte mulțumit de rezultatul conversațiilor sale din Italia. Știrile din Italia desmint zvonurile în legătură cu conversațiile celor doi oameni de Stat, în special cele privitoare la chestiunea restaurării Habsburgilor și ameliorarea raporturilor germano-italiene în contul Austriei.

„Totuși cei doi oameni de Stat au discutat toate problemele importante și urgente, atingând interesele țărilor respective în legătură cu situația europeană, precum și cu Liga Națiunilor“.

TIMES, din 8 Iunie, sub titlul „Austria și vecinii săi, scrie că: „vizita urgentă a d-lui Schuschnigg în Italia, a dat loc la multe presupuneri, atât în Austria cât și în toată Europa Centrală, deși de altfel n'a fost decât o urmare logică a hotărîrilor protocolului dela Roma, care prevede că între membrii semnatari să aibă loc consultații dese“.

„Constată că părerea majorității este că în momentul de față n'au fost decât două chestiuni care necesitau o consultare. „Prima de interes intern, în legătură cu recenta remaniere ministerială; iar a doua este chestiunea înțelegerii italo-germană și rolul respectiv al Austriei“. Ziarul nu crede că vreo înțelegere sau alianță germano-italiană va fi făcută vreodată în dauna Austriei.

MANCHESTER GUARDIAN din 10 Iunie, se referă la discursul ținut de d. Schuschnigg, și subliniază pasagiul referitor la politica externă a Austriei, despre care spune:

„În privința politicii externe a Austriei, cancelarul a declarat că se conduce cu stricteță de bazele proiectelor dela Roma. Afară de aceasta Austria vrea să trăiască în pace cu Germania, cu care dorește să stabilească raporturi bune, Austria fiind Germană prin cultura ei. În același timp însă, vrea în primul rând respect pentru libertate și independența țării“.

DAILY HERALD, din 11 Iunie, află din Praga că unul din rezultatele conversației cancelarului Schuschnigg, cu d. Mussolini, sunt știrile emanate din Viena, indicând că d. Schuschnigg pare a fi părăsit politica sa de conciliere cu socialiștii.

Presa franceză.

ECHO DE PARIS din 4 Iunie scrie sub semnătura d-lui Pertinax în legătură cu călătoria d-lui von Schuschnigg în Italia și cu proiectul de restaurare al Habsburgilor:

„Știri destul de îngrijorătoare au circulat zilele acestea în țările Micii Înțelegeri și în special, la Belgrad. Dacă le dăm crezare, cancelarul von Schuschnigg ar fi definitiv câștigat ideii restaurării Habsburgilor și ar fi pe cale de a merge în Italia pentru a obține agrementul d-lui Mussolini. Asemenea știri nu trebuiesc primite decât cu rezerve. Ar fi paradoxal ca Italia să sprijine astăzi restabilirea unui imperiu, care până în ultima zi a exercitat o acțiune apăsătoare contra ei. Și în ce scop? Pentru a ține în frâu pe d. Hitler? Pentru a pregăti ruina țărilor din Mica Înțelegere, Iugoslavia, România, Cehoslovacia? „

„Ce s'ar petrece de altfel, dacă s'ar încerca o restaurare? „

„Statele Micii Înțelegeri pentru care revenirea pe tron a foștilor monarhi ar însemna mai de vreme sau mai târziu punerea în discuție a fruntariilor lor, sau ar declara războiul sau s'ar arunca în brațele Germaniei hitleriste. Toate forțele anti-germane s'ar disocia, iar în Austria, elementele care rezistă naziștilor s'ar ridica unele contra altora.

„Până astăzi Ungaria regentului Horthy și a primului ministru Gomboes s'a pronunțat contra schimbării de regim și legitimiștii maghiari nu au putut nimic contra opunerii lor. Șeful guvernului ungar, unit Italiei, printr'un soi de alianță interimară, socotește că Germania este aliata permanentă de mâine, precum și de ieri. Astfel trebuiesc privită problema“.

În numărul din 4 Iunie, LE TEMPS se ocupă în articolul editorial despre „Agitația politică din Europa Centrală“, cu prilejul vizitei în Italia a cancelarului Schuschnigg. Articolul relevă între altele:

„Cancelarul federal austriac trebuie să aibă dorința de a ști despre ce este vorba exact, în ceea ce privește conversațiunile în curs între Roma și Berlin. În cercurile internaționale circulă știri, de altfel destul de contradictorii, cu privire la conversațiunile italo-germane, pe care d. von Hasel, ambasadorul Reichului la Roma, voiește să le extindă. Berlinul. — toată lumea o știe — a tras din criza abisiniană și din repercusiunile ei asupra situației internaționale, cel mai mare avantaj pentru politica sa particulară. Guvernul Reichului manevrează în același timp la Roma și la Londra, fără să se angajeze în fond nici de o parte, nici de alta, dar voind să-și rezerve toate posibilitățile unei cooperări, fie cu Anglia, fie cu Italia, după împrejurări.

„În timp ce d. von Hasel pornește la Roma o negociere, care s'ar ocupa mai ales, pe cât se pare, de un eventual acord italo-german relativ la Europa Centrală, d. von Ribbentrop, omul de încredere al Fuhrerului ar lucra în Anglia, cu sprijinul lordului Londonderry, în favoarea unui pact anglo-german care ar da Angliei toate garanțiile pentru securitatea în Occident, dar ar lăsa Germaniei întreaga libertate de mișcare în Europa Centrală și Orientală.

„Se înțelege deci că d. Schuschnigg voiește să fie fixat asupra a ceea ce se pregătește între Roma și Berlin, căci în cauză e soarta Austriei. Dacă am crede informațiunii cu neputință de controlat, și pe care nu trebuie să le primim, prin urmare, decât cu mare rezervă, nu este vorba numai de Austria și de statutul său național. Intrevederea ar avea importanță mult mai mare și ar viza pe deasupra Austriei, Cehoslovacia, deci și Mica Înțelegere“.

LE TEMPS subliniază că această activitate diplomatică preocupă de aproape pe conducătorii Statelor Micii Înțelegeri, care se pregătesc să reacționeze.

„Se știe că recenta conferință la Belgrad a miniștrilor de externe ai Micii Înțelegeri a strâns legăturile ce există între România, Iugoslavia și Cehoslovacia, în împotrivirea lor comună și ireductibilă oricărei restaurări a Habsburgilor la Viena și la Budapesta. Demersul colonelului Beck la Belgrad nu pare să fi dat rezultatele pe care le așteaptă ministru de externe polon, deoarece guvernul iugoslav a folosit această ocazie pentru a afirma cu tărie fidelitatea sa față de alianțele în vigoare.

„Iată acum că șefii înșiși ai celor trei State ale Micii Înțelegeri, Regele Carol al României, Prințul Regent Paul al Iugoslaviei și Președintele Beneș al Cehoslovaciei se vor întâlni la București în zilele apropiate, pentru a proceda în comun la un examen al situației. Faptul este important. De data aceasta, nu mai e vorba de consiliul permanent al Micii Înțelegeri, de conferința periodică a miniștrilor de externe, dar de șefii înșiși ai celor trei State, ceea ce constituie o manifestație fără precedent, un fapt nou ce anunță hotărâri capitale în vederea unor anumite eventualități“.

LE TEMPS revine în concluzie la prezența actuală a d-lui Schuschnigg în Italia: „Guvernul dela Roma nu a luat încă definitiv poziție și așteaptă soluțiunea ce se va aduce problemei sancțiunilor, pentru revenirea sa la politica dela Stresa sau pentru alunecarea în spre Germania“.

LA RÉPUBLIQUE din 4 Iunie, scrie sub semnătura d-lui Brossolette, în chestia Habsburgilor:

„Cele trei State ale Micii Înțelegeri sunt direct interesate în chestie. Și se știe că opunerea lor restaurării Habsburgilor este formală, categorică, absolută. Ele sunt convinse că Habsburgii restaurați la Viena, nu ar mărgini aci ambițiile lor. Ei vor vrea apoi să fie încoronați la Budapesta. Și odată posesori ai celor două coroane, ei nu vor putea rezista ispitei de a reconstitui în detrimentul Cehoslovaciei, României și Iugoslaviei, vechea putere a imperiului.

„De aceea opunerea Micii Înțelegeri este fără rezerve și fără apel. Și cum ea se întemeiază pe texte internaționale, indiscutabile, ea nu poate întâmpina la Geneva sau aiurea, niciun obstacol juridic. Restaurarea Habsburgilor, lucrul trebuie să se știe, ar avea ca urmare imediată, mobilizare la Praga, la Belgrad, la București. Restabilirea Habsburgilor la Viena va determina un conflict inevitabil în Europa Centrală.

Cu voia sau fără voia Parisului și Londrei, este o certitudine care nu poate fi înlăturată“.

L'ECHO DE PARIS din 12 Iunie, sub titlul: „Germania și Italia față de problema austriacă“, publică următoarele:

„Depeși din Viena ne-au dat schița unui compromis italo-german relativ la Austria. Guvernul din Berlin ar recunoaște, odată mai mult, independența republicii Dunărene și ar făgădui de a nu se amesteca în afacerile ei interne. În schimb, cancelarul austriac ar pune capăt ofensivii conduse contra partidului care a pricinuit asasinatul lui Engelbert Dolfuss. El ar decreta o amnistie și ar admite ca național-socialiștii austriaci să reia un rol în viața politică a Austriei. Italia ar garanta aranjamentul.

„Discursul pronunțat de curând de d. von Schuschnigg, în calitate de șef al „Frontului patriotic“, partidul guvernamental, singurul tolerat în Austria, pare a corespunde unei tocmeli de acest gen.

„Dacă s'a ajuns într'adevăr la o asemenea tocmală, ea nu va putea fi de lungă durată.

„Ori colaborarea politică de care se vorbește, se va traduce prin câteva atribuții de ministere naziștilor, și în acest caz, Germania va fi satisfăcută, căci, independența Austriei va fi săpată în folosul ei; ori gestul nu va avea consecințe practice și nu va opri pentru mult timp întreprinderea d-lui Hitler.

„Dar poate că această formulă de compromis să permită celor doi dictatori dela Roma și dela Berlin, de a amâna pentru câteva săptămâni un examen mai amănunțit al problemei, ceea ce ar îngădui primului de a manevra pe lângă puterile dela Geneva și celui de al doilea, de a vedea dacă poate conta pe bunăvoința sau toleranța Londrei, ceea ce l-ar dispensa de a face concesii prea mari Statului fascist.

„Oare problema austriacă se separă în mod fundamental și permanent Germania de Italia?

„Până în ultimul timp, diplomația noastră era convinsă de această stare de lucruri, care avea în ochii ei valoarea unei axiome.

„Astăzi, părerile sunt împărțite. Pe de o parte, crearea imperiului fascist a extins posibilitățile de a ajunge la o înțelegere.

„Pe de altă parte, antagonismul Italiei și al Micii Înțelegeri, al Angliei și al Italiei, pot cu timpul, spori pretențiile germane“.

Presa elvețiană.

In numărul din 3 Iunie, NEUE ZÜRCHER ZEITUNG sub titlul: „Orientarea italiană a Austriei“, publică o corespondență din Viena, în care scrie între altele:

„Apărarea practică a independenței Austriei se află astăzi numai în mâinile Italiei.

„In politica externă austriacă, Roma este un punct de gravitate, iar Parisul numai un contra punct. Din acest motiv, d Schuschnigg a devenit un adept al orientării italiene, care însă în sensul d-lui Schuschnigg, n'are nimic de a face cu fascismul. Dela intrarea lui Badoglio în Addis-

Abeba, poziția Austriei și a Ungariei s'a ridicat față de Germania și Mica Înțelegere. Dat fiind criza dela Geneva, „paza dela Brenner“, este o garanție mai bună pentru independența Austriei, decât pactul Societății Națiunilor și diferitele pacte dunărene, proiecte, care de acum trec ca nerealizabile. Politica externă austriacă privește calm viitoarea evoluție în politica externă. Simultan își dă seama că, cu toată schimbarea în politica internă a Franței, nu trebuie să se neglijeze cultivarea raporturilor amicale cu Parisul, nici cele cu Londra.

Aceiași ziar scrie într'o corespondență din Viena:

„Se menține teza că este vorba de un concediu de creație obișnuit. Dar faptul că d. Schuschnigg este însoțit de vicedirectorul de cabinet Luib Schmidt, trece ca un indiciu că vor avea loc convorbiri politice.

„Presei austriace i s'a dat să înțeleagă să tacă. Dar cercurile diplomatice nu greșesc, dacă atribuie actualmente o mai mare importanță politicii externe, decât evenimentelor interne. Pe lângă lămurirea factorilor italieni competenți, asupra politicii interne a cabinetului Schuschnigg, noul ministru de externe austriac, înainte de a începe vreo acțiune, față de puterile apusene, Germania sau Mica Înțelegere, trebuie să fie informate despre prezumtiva direcție pe care o va lua în lunile viitoare strategia italiană.

„După cum se știe, Mussolini, încă din toamnă a dat să se înțeleagă în repetate rânduri, că războiul cu Abisinia, reclamă o tactică de liniște absolută în ce privește problema dunăreană. Pare acum că acest stadiu s'ar putea apropia încet spre sfârșit“.

Cu data de 4 Iunie, BASLER NACHRICHTEN, ocupându-se într'o corespondență din Roma de întrevăderea Mussolini-Schuschnigg, scrie:

„Negocierile asupra asigurării colective a păcii dunărene au fost întrerupte de războiul abisinian. Viena, doarește acum să se reia activ firul.

„Austria n'are niciun motiv a se teme de îmbunătățirea atmosferei dintre Berlin și Roma“.

Cu data de 10 Iunie, BASLER NACHRICHTEN, scrie într'o corespondență din Viena:

„Cu ajutorul binevoitor al Italiei este posibilă o înțelegere între Austria și Germania. Ea ar fi imediat posibilă, dacă Hitler n'ar mai lua în considerare cei 15.000 de legionari austriaci ai săi, ei s'ar declara dispus să renunțe. Astfel, în Austria s'ar produce imediat pacea internă“.

Presa maghiară.

In numărul din 3 Iunie, PESTER LLOYD scrie cu privire la călătoria d-lui Schuschnigg în Italia:

„S'ar putea ca după actuala luare de contact austro-italiană să urmeze noi încercări pentru aplanarea contradicțiilor austro-germane și odată cu aceasta, soluționarea raporturilor germano-italiene“.

SITUAȚIA POLITICĂ DIN FRANȚA

Presa franceză.

Ziarele franceze din 5 Iunie se ocupă mai cu seamă de dezvoltarea pe care o ia greva „brațelor încrucișate“ din regiunea pariziană.

LE POPULAIRE constată că grevele s'au întins în cursul zilei de ieri în întreaga regiune pariziană. Totuși lucrul a fost reluat la toate întreprinderile afiliate Ca-

merei Sindicale, pentru transportul alimentelor. Capitala a putut fi azi dimineață aprovizionată ca de obicei.

Ziarul încheie articolul său astfel:

„Răspânditorii de știri false nu vor izbuti. Cu tot numărul mare al greviștilor nu s'a produs niciun incident, și aceasta ajunge pentru a răspunde la toate încercările alarmante“.

In L'HUMANITE, Marcel Cachin, senator de Sena, scrie:

„Când dușmanii proletariatului, pentru a explica dezvoltarea pe care a luat-o mișcarea grevistă, o prezintă ca produs al îndemmurilor „germane, sovietice și spaniole“, ei nu fac altceva decât să reproducă neadevărurile lor obișnuite. Greva urmărește scopuri exclusiv sociale. Guvernul Blum nu poate decât să acorde sprijinul său complet și plin de simpatie greviștilor. Muncitorii vor relua lucrul lor cu disciplină, de îndată ce revendicările lor cumpătate vor fi fost satisfăcute. Ei nu fac altceva decât să apere pâinea lor și a familiei lor“.

L'ACTION FRANCAISE afirmă că greva are un caracter revoluționar și anunță că ea nu este decât începutul unor noi greve, între altele la transporturile în comun, societățile de electricitate și gaz, metropolitan și căi ferate.

Ziarele din 6 Iunie publică desfășurarea mișcării greviste din ultimele 48 ore.

PETIT PARISIEN traduce astfel părerea marelui majorității a presei:

„Serviciile publice la Paris și în provincie funcționează normal. Grevele din întreprinderile particulare stingherese prea puțin ansamblul populației. Aprovizionarea Capitalei nu poate provoca nicio îngrijorare. Această vastă mișcare de grevă este caracterizată prin calmul, sângele rece și disciplina tuturor greviștilor“.

LE POPULAIR scrie:

„Voința populară este lămurită. Ea vrea să îmbunătățească starea omenească. Revendicările muncitorești vor fi obținute în liniște, ordine și disciplină. În plin acord cu organizațiile sindicale guvernul a asigurat serviciile vitale pentru națiune“.

L'OEUVRE constată că ordinea a fost deplin respectată în cursul grevelor actuale. Cu autoritatea legală pe care i-o dau ultimele alegeri, guvernul se pregătește să realizeze și să impună măsurile prevăzute în programul Frontului popular.

ECHO DE PARIS stăruie să vorbească despre o „situație revoluționară. D. Kerillis declară:

„Noul guvern este la putere. El răspunde dorinței formale exprimate de masele muncitorești și rurale ale țării și le aduce reformele pe care le-au solicitat și din care unele sunt legitime. Febra revoluționară ar trebui deci să cadă. Dar nu d. Hitler supraveghează drama, gata să folosească orice ocazie nesperată. Dacă situația nu se îndreaptă în puține zile, avem războiul sigur“.

Ziarele de stânga se declară profund satisfăcute de primele lucrări ale guvernului Frontului Popular, în care pun mari speranțe.

Nu tot astfel se pronunță presa de dreapta, care acum este mai vehementă decât în zilele cele mai pătimase.

În general, presa de stânga este de acord a recunoaște că d. Leon Blum are acum mijloace de a realiza programul Frontului Popular.

„A fost ocazia unei debateri de foarte înaltă ținută, scrie LE MATIN din 7 Iunie. Ședința de ieri a Camerei ar fi decurs de altfel în calmul cel mai deplin dacă d. Xavier Vallat nu ar fi provocat incidente“.

L'OEUVRE este de părere că majoritatea din Cameră se anunță ca o formație solidă, hotărâtă și foarte puțin dispusă să se lase fărâmițată cu ocazia unui prim incident. Prin votul de încredere masiv de ieri, d. Leon Blum este de acum înainte bine înarmat.

ECHO DE PARIS, declară:

„Discursul ținut de d. Leon Blum, cu ocazia deschiderii lucrărilor Camerei, nu este merit să readucă calmul și ordinea în țară.

Ziarul adaugă totuși:

„Ar fi nedrept să spunem că d. Leon Blum a turnat gaz peste foc sau că ar fi ațâțat patimile. D-sa însă n'a ținut lucrătorilor un limbaj clar pe care poate ei l-ar fi înțeles“.

Intreaga presă din 8 Iunie a primit cu o deosebită satisfacție acordul care a intervenit în cursul zilei de ieri între patroni și greviști, prin intermediul guvernului.

PETIT PARISIEN scrie în această privință: „Delegațiile au arătat o aceeași bunăvoință, au făcut eforturi egale pentru a ajunge la o soluție acceptabilă pentru toată lumea“.

LE MATIN subliniază: „Delegații patronali s'au supus loial arbitrajului d-lui Blum, acordându-i o colaborare loială. Înțelegerea a fost desăvârșită“.

LE JOURNAL precizează: „Acum că s'a soluționat acest conflict de muncă, guvernul va putea pași la realizarea programului pe care majoritatea alegătorilor francezi a arătat că-l dorește. Așa cum trebuie, acest program va fi realizat în limitele legilor constituționale“.

L'OEUVRE subliniază că pentru prima dată în istoria Franței un prim-ministru a întrunit cele două confederații, cea patronală și cea muncitorească.

LE POPULAIRE și L'HUMANITE triumfă pentru „victoria clasei muncitorești și capitularea patronilor. Ziarul socialist scrie: „În 20 de ani de eforturi clasa muncitorească nu dobândise niciodată așa ceva și nici nu spera să dobândească“.

Comentând mișcarea grevistă, LE TEMPS, crede că Franța se găsește din plin într'o stare revoluționară.

„Sindicalismul ilegal a triumfat prin propriile sale forțe și exercită o presiune nu numai asupra patronilor, dar și asupra puterilor publice“.

„Frontul Popular, care trebuia să fie o coaliție electorală, a servit în realitate o mare ofensivă, în favoarea introducerii unei dietaturi a proletariatului în Franța. Izbânda comunismului și sindicalismului este cel mai mare eșec al parlamentarismului, din câte a suferit până acum în Franța“.

JOURNAL DES DEBATS, analizează mai ales consecințele ocupării uzinelor de către greviști: „D. Blum, a declarat că ocuparea este ilegală, dar a adăugat că patronii nu au cerut intervenția forței armate contra acestor ilegalități“.

Ziarul se întreabă unde pot duce asemenea „abțineri“, căci poliția era chemată tocmai pentru a împiedeca delictele și aresta pe turburătorii ordinei... .

Toate ziarele din 9 Iunie, înregistrează destinderea realizată prin acordul dintre patroni și sindicatele muncitorești; ele deduc că reluarea lucrului va fi în curând generală.

LE MATIN speră că pactul acesta va exercita o influență liniștitoare care va avea repercusiuni apropiate. „Acest pact comportă a ordine nouă. Pe lângă faptul că subliniază o evoluție istorică în raporturile dintre capital și muncă, pactul pune în țară noi baze pentru organizarea economiei franceze. Este o experiență care se înrudește cu experiența americană“.

LE POPULAIRE arată că însemnătatea acordului este imensă. „Nu e vorba numai de sporirea salariilor, care merge de la 7 până la 15 la sută, dar și de stabilirea unui minimum de salarii, pe profesii și pe regiuni. Dacă se ține seamă și de plata concediilor, puterea de cumpărare a lucrătorilor sporește cu circa 35 la sută“.

Presa sovietică.

PRAVDA din 6 Iunie, comentează situația internațională, evidențiază „succesul comunist și socialist din Franța“, spunând între altele:

„Formarea noului guvern francez, lichidează nesiguranta existentă în relațiile internaționale din cauza calității de guvern de tranziție a cabinetului Sarraut, provocată de alegerile din 3 Mai. Această nesiguranță a prilejuit Germaniei amânarea răspunsului la chestionarul britanic, iar pentru Italia a fost prilejul unei tatonări a situației atât la Londra cât și la Berlin.

„Declarațiunile primului-ministru francez, se concretizează în dorința noului guvern de a apăra Societatea Națiunilor, securitatea colectivă și de a susține cu toată energia dezarmarea progresivă.

„În același timp însă diplomația germană nu stă în inactivitate. Cu prilejul călătoriei sale „particulare“ la Londra, Ribbentrop a prezentat guvernului francez un plan, prin care Germania se obligă a garanta securitatea Angliei în Europa și în Marea Mediterană, cerând în schimb neamestecul Mării Britanii în acțiunea sa în Europa Orientală.

„Această Europă, în înțelesul german, înseamnă întreaga Europă Centrală, pe care Germania ar dori-o organizată sub suveranitatea celui de al treilea Reich. Iar acest plan se numește: „planul colaborării economice internaționale“.

„Totuși, cât de preocupată ar fi Anglia atât în chestiunea abisiniană, cât și în Palestina și China-de-Nord, unde opresiunea japoneză amenință interesele britanice, ea nu se poate înșela asupra pericolului german, care acum plutește asupra Rinului, amenințând întreaga Europă.

Deslegarea acestor chestiuni se poate face numai prin susținerea necondiționată a pactului Societății Națiunilor și prin securitatea colectivă. În această privință, opinia publică britanică și-a spus cuvântul, marea majoritate fiind pentru Societatea Națiunilor, iar cercurile conducătoare engleze încep să înțeleagă că au trecut timpurile în care Anglia putea dicta întregii lumi, și că securitatea Angliei și a întregului Imperiu Britanic, depinde de securitatea colectivă. Păcat însă, că în această privință nu sunt de acord toți fruntașii politicii engleze“.

Presa engleză.

DAILY MAIL din 6 Iunie are convingerea că șomajul, care are loc actualmente în Franța, este opera exclusivă a agenților bolșevici, care lucrează în culise. După ce insistă asupra dificultăților economice și financiare pe care le are de înfruntat, d. Blum, ziarul își exprimă încrederea în calitățile poliției, ale primului-ministru francez, cât și în bunul simț, al poporului francez, și speră că ordinea va fi restabilită.....

THE MORNING POST din aceeași zi critică atitudinea d-lui Blum față de șomerii. „În apelul adresat muncitorilor, d-sa în loc de a chema pe rebeli la ordine, a cedat în mod timid la amenințările lor“.

„În vreme ce d. Blum, — continuă ziarul — minează prin metoda adoptată, bazele democrației, d. Hitler zăugănește sabia, și așteaptă un moment prielnic pentru a ataca la frontieră“.

Prin adoptarea săptămânii de 44 de ore, ziarul crede că situația francului va deveni și mai critică de cât până acuma.

Presa elvețiană.

NEUE ZÜRCHER ZEITUNG cu data de 5 Iunie constată că frontul popular preia puterea de Stat, în momentul unei crize sociale, a cărei greutate întrece chiar și pronosticurile cele mai pesimiste din ultimele săptămâni.

În numărul din 6 Iunie, DER BUND relevă că în urma marelui număr de oameni noi și în parte necunoscuți, nu se pot spune multe despre cabinetul Blum. Trebuie să se aștepte primii săi pași.

Cu data de 7 Iunie, NEUE ZÜRCHER ZEITUNG scrie:

„Este cert că experimentul cabinetului Blum, chiar în cazul când se va putea învinge valul de grevă și se va putea înăbuși curentul revoluționar, el va fi îngreunat și prejudiciat din cauza evoluției din ultimele zile“.

Presa polonă.

KURJER PORANNY din 4 Iunie scrie despre guvernul Blum, între altele:

„Este greu de presupus că grevele muncitorești ar fi conduse de vreun partid care luptă sub drapelul comun de stânga al frontului popular. Chiar comuniștii, care, ceea ce e drept, sunt decizi să controleze activitatea guvernului radical, au grijă, măcar deocamdată, de funcționarea normală și de autoritatea exterioară a cabinetului Blum, deoarece, urmând directivele Kominternului, nu vor să slăbească forța Franței ca mare putere, pe care dorește să o facă aliata Moscovei“.

WARSZAWSKI DZIENNIK NARODOWY din 7 Iunie publică sub titlul „Blum și Zay“, un articol de fond în care afirmă că preluarea guvernului în Franța de către Blum, „reprezentantului renumit și deschis al politicii evreiești“, trebuie să provoace neliniște și grijă în privința viitoarelor relațiuni cu Franța.

„Aceasta cu atât mai mult cu cât problema evreiească capătă și în Polonia dimensiuni din ce în ce mai mari.

„Putem fi siguri că d-nii Blum și Zay, vor sta, în cazul când această problemă va trece pe tărîmul politicii internaționale — de partea poporului lor — evreiesc.

„Repetăm încăodată că: Preluarea conducerii politicii în Franța de către evrei, este un eveniment de mare importanță, pentru viitorul Europei, și al popoarelor ei. Ceea ce s'a întâmplat în Franța, nu este o simplă trecere a cârmuirii din mâna unui partid politic în mâna unui alt partid, ci predarea guvernării poporului francez în mâna evreilor“.

Presa austriacă.

Cu data de 4 Iunie, REICHSPORT arată că prima și cea mai importantă misiune a d-lui Blum v'a trebui să fie fixarea cursului guvernamental în așa fel încât să nu ducă în cele din urmă la Lenin..

NEUES WIENER TAGBLAT din 4 Iunie relevă că noul cabinet este pus în fața unei situațiuni haotice.

„Asupra Franței planează sabia lui Damocle de lupte interne. Primele victime vor fi democrația și parlamentarismul“.

NEUE FREIL PRESSE din 7 Iunie, crede că noul cabinet Blum, „va fi nevoit să treacă întâiu peste un drum plin de dărâmaturi“.

Ziarul WIENER TAGBLATT din 14 Iunie se exprimă deosebit de elogios asupra programului de reforme sociale întocmit de guvernul d-lui Blum.

„Progresul pe cale de a fi înlăptuit în Franța în domeniul politicii sociale este primit cu satisfacție și în celelalte țări. Satisfacție nu numai pentru că acest program

este menit să asigure lucrătorilor francezi mai bune condiții de existență, ci și pentru că lucrătorii din alte țări urmăresc obținerea unor drepturi muncitorești și îmbunătățiri materiale corespunzătoare dezvoltării economice și progresului tehnic al țării respective.

„O bună politică socială, încheie ziarul, este o contribuție durabilă la menținerea păcii interne și externe“.

CĂLĂTORIA D-LUI D^R. SCHACHT ÎN BALCANI

Presa engleză.

Ziarele engleze din Iunie, atribue o deosebită importanță vizitelor pe care dr. Schacht, a hotărât a le face la Belgrad, Sofia și Atena. Deși oficial s'a anunțat că d-sa nu face decât să întoarcă vizitele pe care președinții băncilor centrale din Iugoslavia, Grecia, Bulgaria și Turcia le-au făcut la Berlin, totuși ziarele cred a ști că adevăratul scop urmărit de dr. Schacht, este realizarea unor acorduri economice și financiare între Germania și țările din bazinul dunărean și din Balcani.

Se crede chiar că în timpul acestor vizite dr. Schacht, va avea prilejul să cunoască în mod mai precis chestiunile de ordin politic, care preocupă țările din această parte a Europei.

THE TIMES din 13 Iunie, referindu-se la aceste vizite, face următorul comentariu asupra politicii economice a Reichului:

„Prin politica de sporire a cumpărăturilor din țările danubiene și balcanice, suspendând în același timp plățile, pentru ca apoi să insiste ca datoriile ei să fie anulate prin comenzi de mărfuri germane, Germania a dobândit o situație dominantă în comerțul acestor țări, care sunt forțate să îndrepteze o mare parte din cumpărăturile lor spre piețele germane de teamă să nu-și piardă banii.

„Când este vorba de comenzi de armamente, acest procedeu dă Germaniei o mare superioritate asupra altor țări industriale“.

THE DAILY TELEGRAPH din 12 Iunie e informat că d-rul Schacht speră să facă un aranjament pentru cumpărarea întregului stok de grâu din Iugoslavia, din anul acesta, în schimbul produselor manufacturate germane.

„Să nu se uite că anul trecut Germania a făcut o afacere strălucită cumpărând toată recolta de grâu a României, în aparență pentru uzul ei propriu; dar, de fapt pentru a o vinde apoi în Olanda și în alte țări“, încheie ziarul englez.

THE MANCHESTER GUARDIAN din 12 Iunie, scrie că d-rul Schacht, cu ocazia vizitelor sale în Balcani, va sugera ca importurile din Germania să fie sporite așa, încât să depășească cu aproximativ 20 la sută importurile Germaniei din țările balcanice. Acest excedent va servi drept să scadă balanța nefavorabilă a clearingului.

Ziarul vede în această sugestie o dublă amenințare: „Un dumping german în Balcani, iar apoi, cantitatea mărfurilor pe care țările balcanice le vor primi din Germania va consta din armamente pe care ele nu le posedă. În trecut, Statele balcanice depindeau de Franța și de Cehoslovacia, în ce privește armamentele și acceptarea

propunerilor d-rului Schacht va tinde să mărească influența germană. Apoi aceste țări se găseseră în așa situație, în cât nu pot refuza propunerea germană. Ele sunt toate țări agricole și singurul cumpărător al produselor lor este Germania“.

Presa cehoslovacă.

DIE ZEIT, cu data de 14 Iunie, scrie:

„Fără îndoială, că turneul d-lui Schacht în Balcani nu este o protocolară reîntoarcere de vizită, ci un turneu de afaceri. Nu este o taină, că în decursul anilor în care Mica Înțelegere economică a semnat protocoale, a schimbat toasturi și complimente, afacerea de fapt, a fost tot mai mult trasă spre sine de Germania. Germania este astăzi aproape singura bază de aprovizionare industrială a Balcanilor, dar simultan și consumatorul cel mai mare al produselor sale agrare și materiilor brute. Această intensificare a raporturilor economice a ajutat sute de mii de oameni din ambele părți. Muncitorii de industrie germani și-au putut potoli foamea, iar țărani iugoslavi, români și bulgari, și-au putut cumpăra haine, mobile și articole tehnice“.

Presa greacă.

Ziarul PROIA din 13 Iunie scrie că d. Schacht nu vine în capitala Greciei numai pentru a soluționa chestiunea clearingului greco-german, ci, ca și în celelalte State balcanice, pentru a încerca să sporească influența economică a Germaniei, căutând de a debuseuri îndeosebi pentru industria grea germană.

Pentru a arăta situația economică preponderentă pe care Germania și-a asigurat-o în Balcani, ziarul amintește că piața germană absoarbe actualmente vreo treime din exportul grecesc și jumătate din exportul bulgar.

Presa iugoslavă.

Ocupându-se de vizita d-lui Schacht, președintele Băncii Reichului, la Belgrad, ziarul VREME din 11 Iunie, scrie că după informații din Berlin, cercurile germane nu ascund că vizita aceasta nu are numai un caracter de curtoazie, ca răspuns la vizitele făcute președintelui Băncii Reichului de către guvernatorii băncilor de emisiune din Europa Centrală și Orientală. Vizita este considerată dimpotrivă ca un nou pas al Germaniei în vederea stabilirii de legături economice cât mai strânse cu aceste țări.

Ziarul adaugă că pentru Iugoslavia vizita aceasta are o însemnătate deosebită, căci credanțele iugoslave în Germania se mențin cam la 400 milioane dinari. Pe de altă parte, o mare parte a exportului iugoslav e îndreptat spre Germania.